

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitáróra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, július 16.

Igazságügyminiszter a kuria botrányáról.

(Plósz Sándor, Hammersberg Jenő koronaügyész és Paiss Andor kuriai tanácselnök nyilatkozatai.)

— Az Aradi Közlöny fővárosi tudósítójának telefon-jelentése. —

Arad, július 16.

A Szelle József esődügyével kapcsolatos legújabb panamáról, amelyben Kormos Adolf kuriai bíró viszi a főszerepet, ma délből fontos és nagyérdekű kijelentéseket tettek az Aradi Közlöny fővárosi tudósítója előtt Plósz Sándor igazságügyminiszter, Paiss Andor kuriai tanácselnök, aki Szabó Miklós elnök távollétében a legfelsőbb bíróság elnöki ügyeit látja el, Hammersberg Jenő koronaügyész, valamint a királyi kuriának és az igazságügyi miniszteriumnak több előkelő tagja.

Az érdekes interviúról tudósítók a következőket telefonálják:

A fővárosban nem kisebb szenzációt keltettek a Szelle-ügy legújabb fejleményei. A fővárosi lapok is behatóan foglalkoznak az esettel s ennek hatása alatt ma délből felkerestem Plósz Sándor magyar királyi igazságügyminisztert, Paiss Andort, a kuria tanácselnökét, aki Szabó Miklós elnök helyetteseként az elnöki ügyeket intézi. Beszélgetést folytattam végül Hammersberg Jenő dr. koronaügyésszel, aki a Kormos Adolf ellen indítandó fegyelmi eljárásban közvádloként fog szerepelni, végül a kir. kuriának és az igazságügyminiszteriumnak több előkelő tagjával.

A beszélgetések lefolyása a következő volt:

Plósz Sándor igazságügyminiszter.

(Kormos „egyéb ügyei.”)

Lapunk tudósítóját ma délből fél 1 órakor fogadta Plósz Sándor igazságügyminiszter, aki szabadságidejét félbeszakítva, a fővárosba jött a Kormos-ügy miatt.

A minisztert láthatólag elkedvetlenítette az országos botrány s tudósítók előtt igen óvatosan nyilatkozott az ügyről.

Plósz miniszter szóról-szóra a következőket mondta tudósítók előtt:

— A hivatalos vizsgálatot megindítottam Kormos ellen és e tekintetben szí-

goru utasítást adtam ki. Arról mindenki meg lehet győződve, hogy mint minden esetben, úgy ezuttal is a legkorrektebbül fogok eljárni. Hivatalos akták ugyan még nincsenek előttem és mindaddig, míg ezeket meg nem tekintem, az ügyben állást foglalni nem fogok.

A vizsgálat szigorúan folyik a maga útján és az előreláthatólag teljesen az igazságnak megfelelően fogja befejezését nyerni. Annyit határozottan állíthatok, hogy Kormos nyugdíjaztatása nincsen ezen ügygel kapcsolatban. Ezt kijelenthetem, sőt hozzátehetem azt is, hogy a mikor a nyugdíjaztatás szóba került, a Szelle esetről egyáltalában nem voltam értesülve. Kormos nyugdíjaztatása egy más ügygel van kapcsolatban, a miért nyugdíjazását elrendelni kellett.

Elismerem, hogy az ügy szomorú és a maga nyilvánosságában bántja a kuriát. Viszont arról is meg vagyok győződve, hogy a kuria integritását érinteni nem fogja.

Tudomása van a miniszternek arról is, hogy az ügy egyedüli szereplője Kormos.

Hammersberg Jenő koronaügyész.

(Kormos nyugdíja.)

Az ügyről hivatalosan nincs tudomásom. Tassy Pál dr. főügyésztől, aki most Aradon ülök, semmiféle információm nincs. Mig az aktákat nem látom, véleményt nem formálhatok magamnak. A kuriát érintő ezen ügy felette elszomorító, bár annak integritását nem érinti.

Több kuriai bíró is nyilatkozott Kormos Adolf eljárásáról, ezek azonban nevek elhallgatását kérték tudósítóktól.

Remélik, hogy a kuria tekintélyére ez az ügy hatással nem lesz.

Az egyik bíró kijelentette, ha Kormos nyugdíjáról önként lemondana, remélhető lenne (?) hogy a kuriát megmentené a további gyanúsításoktól.

Az igazságügyminiszteriumból, egy előkelő és megbízható helyről nyert információ alapján jelenti tudósítók a következőket:

— Ha Kormosról előbb kiderült volna, hogy Szelle Józseffel ilyenmü összeköttetésben van, nem nyugdíjazták volna.

Ami az információkat illeti, erre vonatkozólag a miniszteriumban tudósítók előtt úgy nyilatkoztak, hogy azt mindaddig, míg a szóbeliséget az egész vonalon be nem hozzák, eltítani és megakadályozni nem lehet. Ha az írásbeli eljárást mellőzni fogják, akkor megszűnnek az informálások is.

Remélhető, hogy ez az ügy a kuriát, s annak elismert tekintélyét érintetlen hagyja.

A kuria megkerülésével — tudósítók szerint — ez ügyben egy lépést sem fognak tenni.

Beszélgetés Paiss Andorral.

(A bírák informálása.)

Az „Aradi Közlöny“ tudósítója ma még Paiss Andorral, a kuria tanácselnökével, a ki nárai Szabó Miklós kuriai elnököt helyettesíti, folytatott beszélgetést.

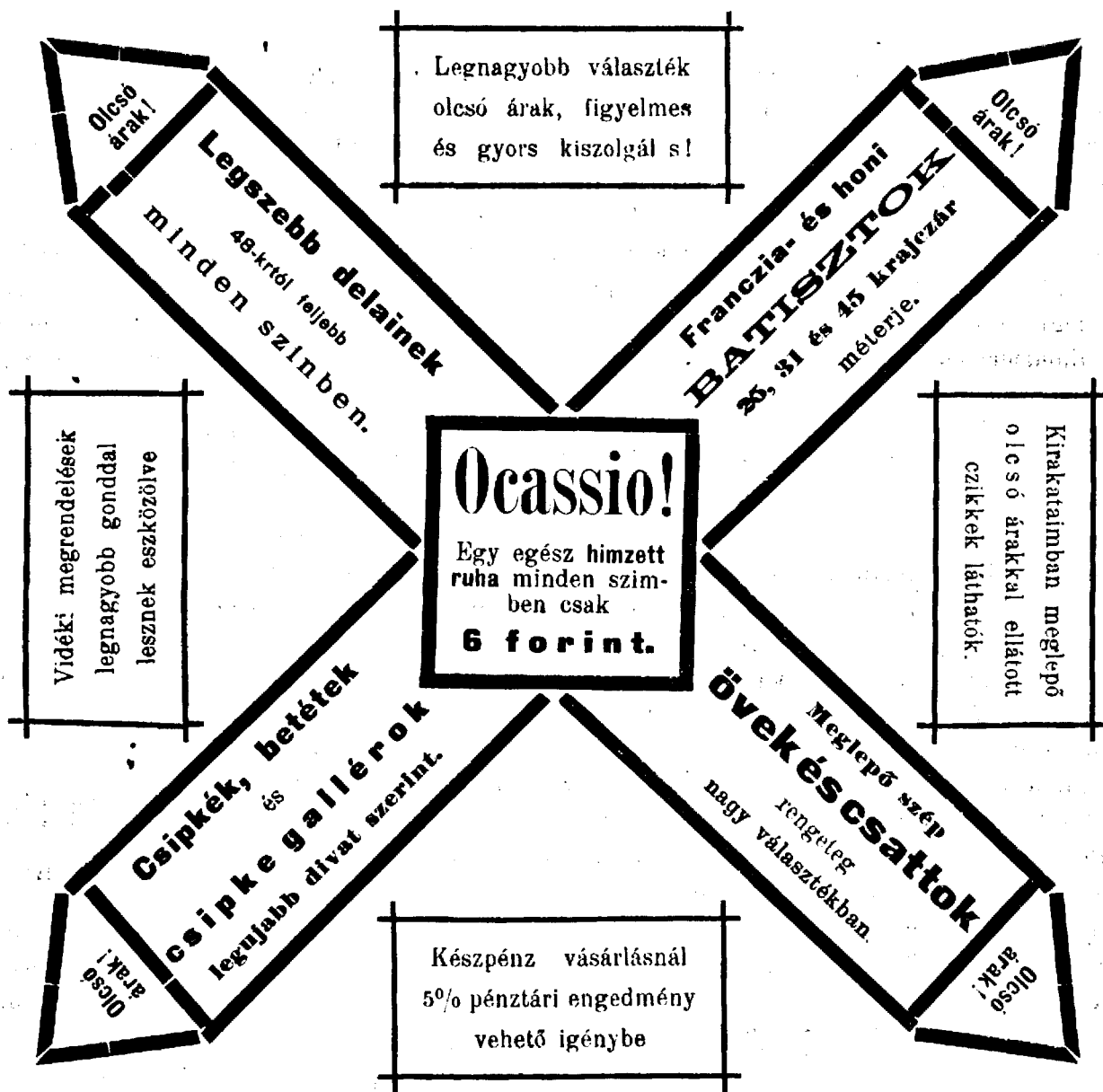
Paiss Andor a Kormos esetről következőleg nyilatkozott:

Az esetről szorosán nincs tudomásom. Nincs tudomásom a vizsgálat megindulásáról. Mig hivatalos aktákat nem látok, hivatalosan nem nyilatkozhatom. Privát véleményemet természetesen megalkottam. Annyit határozottan kijelenthetek, hogy a Kormos nyugdíjaztatása nincs összefüggésben ezzel az ügygel. A dolog bármiképp is áll, elszomorító annál a hájszánál fogva, mely az ügyben megindult. Fölötte sajnálom, hogy ez az országos érdekű ügy a Kuriát érinti.

A mi a bírók informálását illeti, több irányu rendelkezés van, a mely ezt megtiltja. Hozzám is járnak felek informálni, beszédüket néha meghallgatom, de egyúttal ki is jelentem, hogy egy fabatkát sem adok az egészre és hogy tovább nem hallgatom meg őket.

HOFFMANN SÁNDOR

divatáruk és szőnyeg-telepe
„A f e c s k é h e z”,
 ARAD, Színház-épület.

Sürgőnyczim: „FECSEKÉHÁZ”.
 Városi és megyei telefon szám 10.

ELŐFIZETÉS

MELYBEN:

Egy evre 24 korona.
Egy hora 2 korona.

VIDEKEN:

Egy evre 28 korona.
Egy hora 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasasos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási hora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, július 16.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Aradi tisztviselők mozgalma.
Miniszterek Boszniában.
A pozsonyi színház ügye.
A salzburgi ünnepek.
Hajza a rablók után.
A babona áldozata.
A kuriai bíró botránya.
Baross Gábor koszorúja.
A vitás végrendelet.
Gyilkos katona az aradi varban.
A bírák informálása.
Tárca: Szerelm. Irta: Carl Ewald.
Csarnok: Az öreg. Irta: Sebők Zsigmond.

Aradi tisztviselők mozgalma.

Arad, július 15.

Az állami tisztviselőknek országszerte megindult mozgalmahoz tudvalevőleg az aradiak is csatlakoztak és értekezletük lefolyását annak idején ösmertettük is. A mozgalom további vezetésével megbízott nagy választmány, melyet amaz értekezlet a kebeléből kiküldött, ma tartotta első ülését, mely annál jelentősebb volt, mert a pénzügyminiszter körmőcbányai nyilatkozata óta némileg változott helyzettel állott szemben.

A bizottság mai ülésén azonban ezen nyilatkozatról egy szóval sem történt említés, aminthogy általában a magyar állami tisztviselők mozgalma igazolását annak erkölcsi jogosultságát fejtegetni már túlhaladott álláspontnak tekintette.

Helyesen. A magyar állami tisztviselőknek az ország közvéleménye előtt már megvan nyerve az ügye. Mindenki tisztában van azzal, hogy ez az osztály a nemzettest egyik legfontosabb szerve, hogy annak boldogulása, gyarapodása nemzeti ügy, első rangú fontossággal bíró kérdés; hogy ennek az osztálynak a helyzete, úgy a mint ma van, állandó sérelem és nem felel meg a magyar állam méltóságának. Tudja mindenki, hogy annak az Ausztriának, mely a közös teherviselés sulyát Magyarországra, mint kevésbé terhelt állam-félre hárítja, hogy annak az Ausztriának 30 perccel jobban vannak fizetve a tisztviselői, sőt hogy a Magyarország által kitartott Horvátországnak autonóm tisztviselői is jobban vannak dotálva az anyaországal-kalmazottainál. Nem lehet az elől a feltűnő körülmény elől sem elzárkózni, hogy a katonatisztek, a kiknek nem szabad házasodniok, mert fizetésükből rangjukhoz méltó családéletet nem folytathatnának, hogy ezek jobban vannak fizetve, mint az egyenrangú és állásu polgári tisztviselők, kiknek igen is emberi és erkölcsi kötelességük a családalkotás és gyermekeikben az állam és a hadsereg számára az intelligens, a hazafias, a magyar nemzeti sarjadék nevelése.

A magyarországi tisztviselőségnek arra sincsen szüksége immár, hogy az ő igazságos ügye sürgős elintézésének szükségét elodázhatlan kényszerűségét és a lehetőségét vitassa. A zárszámadási fölös-

legek, az újabb és újabb szükségleteknek minden nehézség nélkül való beállíthatása a költségelőirányzatba, általában az országos budget kereteinek tágulékonyasága régen evidenssé tette, hogy abba a magyar tisztviselők jogos igényeinek kielégítését minden nagyobb baj nélkül be lehetne és *kellene* állítani még akkor is, ha ez az érdek kevésbé volna jogos és igazságos, kevésbé volna magyar nemzeti érdek.

Az aradi tisztviselőség nagybizottsága tehát az ő mai ülésén a helyes uton haladott, midőn arra szoritkozott, hogy a jogos érdek *taktikai* megvalósításának útját és módját készítse elő.

A kiküldött szűkebb bizottság már legközelebb pontokba szedi azon irányelveket, a melyek megvalósítása által az aradiak a tisztviselőség helyzetének javulását remélik. E pontok egyben utasításul is fognak szolgálni azok számára, kik a szeptember elején Budapesten tartandó országos kongresszuson az aradi tisztviselőséget képviselni fogják. Meg vagyunk győződve róla, hogy az aradiak az ő álláspontjának fixirozásában tartózkodni fognak a tulhajtásoktól, melyek egyes városok és megyék tisztviselőségének megállapított s országgá publikált programjában foglaltatnak. Nem is akarunk e részben fölösleges tanácssal szolgálni, vagy a mozgalom erélyesebb vezetésével szemben a fékező szerepére vállalkozni; legkevésbé pedig kétségbe vonni a tiszt-

TÁRCA.

Szerelm.

Irta: Carl Ewald.

Greta öt esztendő és már van egy „kedvese.” A mosóné fia a kedvese, egy kis gyerek, akinek Gyuri a neve. Még csak négy esztendő. Az orra nem mindig kifogástalanul tiszta ugyan, de Gretáé sem az, és így ez a szerelmes pár tökéletesen összeillik.

Ha a mosóné nálunk van a fiával együtt, Greta azonnal lemegy hozzá és felhossa a fiút. Legjobban szeretnek az ebédő ablakánál ácsorogni; itt szokott Greta a vőlegényével mulatni. Vagy mindketten fölteszik az állakat az ablakdeszkára s úgy bámulnak ki az ablakon, vagy pedig Greta egy képeskönyv romjait mutogatja Gyurinak. Neki ez a képeskönyv a legdrágább kincse. Gyuri azonban nem nagyon érdeklődik a képek iránt, csakhamar megunja őket és brutális módon kijelenti, hogy visszamegy a mosókonyhába.

Greta természetesen a nők minden bübájos művészetével, — édesgetéssel és fenyegetéssel igyekszik a kedvesét marasztalni, de hiába. A fiu haza akar menni, — a mosókonyhába, még pedig azonnal. Erre a kis leány elkezd nagyon zokogni, s bejön hozzám a szobámba.

— Papa, ugy-e Gyurinak itt kell maradnia mellettem, hogyha a vőlegényem?

— Igen, szólok hozzá, — mindenesetre itt kellene maradnia, de . . .

— Papa, a Gyuri nem akar itt maradni. — A Gyuri le akar menni a mosókonyhába.

Megint el kezd sirni, de oly nagy erővel, ahogy csak a kis leányok tudnak bömbölni. — Megesik rajta a szívem, a térdemre ültetem, s megpróbálom, hogy nem tudnám-e egy egy kissé tájékozni a szerelm labirintusában.

— Nagyon ostoba vagy, kis lányom. — szolok hozzá. — Látszik, hogy még nem ismered a férfiakat. A férfiak nem olyanok, mint ti. Ha kértek őket, — hogy maradjanakem; majd szerzek én magamnak másik vőnak itt, akkor elmennék, ha pedig kidobjátok őket az ajtán akkor bizonyos, hogy megint visszajönnek. — Eredj csak be szépen a Gyurihoz és ezt mondd neki: „Menj csak szépen az utadra, te ostoba! Nem is kellesz legény!” . . . Majd meglátod akkor, hogy mit csinál!

Greta nagyon értelmes hölgy. „Ahogy ezeket elmondom neki, legelőször is merően rám néz nagy fekete szemével. S aztán hozzátát a terv kiviteléhez. Még nedves az arca a sok könnytől, de azért nagyon nyugodtan és büszkén lépdel. Utána megyek, s végig nézem, hogy a tanácsaimat hogyan fogadta meg. Nagy meglepetésemre mindenben alkalmazkodott ahhoz, a mit mondtam neki.

— Takarodjál ki innen, te szamá! —

kiált rá dühösen a gyerekekre. — Azt mondta a papa, hogy majd kapok én másik vőlegényt.

Gyuri eleintén csak bámul, s a meglepetéstől nem tud szóhoz jutni. Talán nem is érti, hogy mit mondott neki Greta. De a leány már kizuszkolta a folyosóra, s kinyitotta előtte az ajtót, mért Gyuri még nem éri el a kilincset. Aztán nagyott lök a szegény kis fiun, visszafut hozzám a szobába, a kezembe kapaszkodik s remegő hangon, izgatottan kérdi:

— Papa, visszajön a Gyuri?

Bemegyünk az ebédlőbe, amelynek ablakai az udvarra nyílnak. Nem kell sokáig várakoznunk. Csakhamar halljuk lenn az udvarban a Gyuri elegáns lépteinek a zaját. Az ablakhoz megyünk, s látjuk, hogy Gyuri urfi sétál; — az ujjja természetesen a szájában van. Amint meglát bennünket, megáll, s elkezd kiabálni:

— Greta! Gre-ta!

Diadalmaskodva nézek a leányomra, de hiába gondoltam, hogy most már az örömtől ragyogni fog az arca.

— Papa, — szol hozzám, — nekem most már nem kell a Gyuri . . . Nekem most már másik, új vőlegény kell!

Ránézek, s meglepetve látom, hogy nagyon különös ennek a gyermeknek a tekintete. Nem is tudom leírni. De körülbelül olyan, amilyen minden asszonyé, életének ötödik és negyvenedik esztendeje között.

viselőség jogát, hogy a legközelebb választandó képviselőjelölteknek a magyar tisztviselőség érdekei támogatását szívére kössék.

Egyet azonban szó nélkül nem hagyhatunk. A fővárosi lapok egyik-másikában mint az aradi tisztviselők programja egy nyolc pontba foglalt indokolt enunciació jelent meg, a melyben egyebek közt az foglaltatik, hogy a tisztviselők, mint választók az országos képviselőjelöltektől megválasztatásuk alkalmával ama kötelező ígéret megadását követeljük, mely szerint ezek *maguk vállalkoznak a tisztviselői fizetés emeléséért a választókat terjeszteni a Ház elé, ha az országgyűlés megnyitja a választásokat* napon belül tenni elmulasztani.

Ama lapok, melyek elajdonítják ezt a követelést a választóknak; ők eddig nem tettek és reméljük, hogy nem fogják programjukban ezt a követelést. A már csakugyan a parlamentáriszmus lényegét, és a orosz példával legkevésbé a tisztviselőségnek szabad előjárni. Az alkotmányos szabadság, a parlamentáriszmus klasszikus hazájában, Angliában az inkompatibilitás esüirt-csavart paragrafusait egyetlen egy pont helyettesíti: hogy t. i. *nem szabad képviselőnek oly törvényjavaslatot kezdeményeznie, beterjesztenie, mely az állam háztartására újabb terheket ró*; ez csak a kormányt illeti, mert ő a felelős az ily törvények keresztülvitelével járó következményekért. Ez az egyetlen regula, melyet az angol követek szigorúan megtartanak, teljesen elegendő az inkompatibilitás gyűjtő neve alá eső visszaélések kiküszöbölésére. Nem lehet éppen a legintelligensebb és mondjuk *legszabadelvűbb* osztálytól, a tisztviselőségtől feltennünk, hogy ezen elv ellen, ha nálunk nem is kötelező szabály, az ő jelöltjét vétkezni kényszerítse, miután amaz elvnek általános erkölcsi érvénye nyilvánvaló.

Meg vagyunk róla különben győződve, hogy állami tisztviselőink az ő igazságos ügyüket előbb-utóbb dűlőre viszik, ha kártartók és összetartók lesznek és ha mozgalmuk taktikai intézésében a *tuhajtások és szertelenségektől tartózkodnak.*

Miniszterek Boszniában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 15.

Kállay, Hegedüs és Call miniszterek és vendégek vasárnap reggel fél 9 órakor folytatták utjokat Szerajevóból Mosztárba. A mosztári ut eleinte olyan vidéken visz keresztül, a mely vetekszik a Salzkammergut legszebb részeivel. Jablanica tájékán megváltozik a kép. Itt kezdődik a Narenta karsztvidéke. A táj egyszerre vadregényessé válik. Toronymagasságú sziklák közé szorul a zuhogó vizeek és csörgő hegyipatak vizétől hatalmas folyóvá dagasztott Narenta, az Adria-felé hömpölygve hullámaint.

Egyike ezeknek a mellékfolyóknak bánatos emléket idéz fel a magyar utas szívében. Ez a Ríma folyócska, a mely Mosztártól 99 kilométernyi távolságban szakad a Narentába. Magyar hősök vére festette hajdan ennek a folyónak a vizét, a melynek partjain a Balkán uralmaért küzdött a magyar Nagy Lajos és a Hunyadiak korában. A rasztelici állomástól kezdve olyan emelkedései vannak a vasutnak,

hogy mintegy husz kilométernyi vonalon a fogaskereki-rendszert kellett alkalmazni.

Konyicánál állapodott meg a társaság déli pihenőre. Mialatt egy terebélyes hársfa árnyékában kávéztak, egy kis csoport körülvette Kállay minisztert és élénk beszélgetés eredt meg a Balkán-félszigeti népkaveredés problémájáról s az albánok és macedónok eredetéről.

Délután fél 5 órakor érkezett a vonat Mosztárba, a hol a pályaudvaron a katonai és polgári hatóságok képviselői és a különböző felekezetek papsága fogadta a minisztereket és kísérőiket. Érdekes alakok voltak Buconjics püspök és a ferencrendiek tartományi főnöke, a kik viseletükön kívül marciális bajszukkal is elűnnek nyugaton székelő pátarsaiktól. A fogadás is egészen sajtáságos volt. Nem volt hivatalos fogadás a szó hagyományos értelmében, noha mindenki teljes diszben jelent meg s noha a háztetőkon mindenütt zászlók lobogtak, köztük igen sok magyar nemzeti színű zászló is.

A miniszter ezután megmutatta vendégeinek a szőlőtelepet, egy husz holdnyi területet, a melyen óriási fáradtsággal megtermékenyítették Hercegovina sziklás talaját s a mely most a fáradhatatlan szorgalmat és jó kezelést olyan terméssel jutalmazta meg, a mely a délszaki nap izzó hevétől megérlelve Malaga és Madeira szőlőjével vetekszik. Ezt a kezelési módot később az egész országban alkalmazták, a melynek évi termése ennek következtében néhány év alatt 2000 hektoliterrel 6000-re emelkedett. Jól esett hallanunk, hogy ennek az odaadó szeretettel és nagy sikerrel ápolt telepnek az igazgatója, Waschkau Gyula, honfitársunk.

A megkóstolt zülavkai aszu, skadarka és blatina igazán remek italok voltak. Mindenki szeretett volna rendelni belőlük, de egyelőre nem hozzák forgalomba ezeket a borokat, mert most még csak kísérleteznek velük. Az érdekes telepen érte a társaságot az est és mindenki szállására sietett, hogy friss erőt gyűjtsön az ut folytatására.

Holnap Gabelába megy a társaság. Este a város fényesen ki volt világítva.

TÁVIRATOK.

Hohenlohe emlékiratai.

Berlin, július 15. Vilmos császár azt a kívánságát fejezte ki a Hohenlohe-család előtt, hogy az elhunyt herceg emlékiratai egyelőre ne publikáltassanak. Hohenlohe herceg berlini lakását hatóságilag lepecsételték, iratait pedig a rendőrségre vették, ahol azokat a családdal való megállapodás idejéig őrizni fogják.

Transzvál.

London, július 15. A Daily News jelentése szerint Kitchener értesítette a kormányt, hogy nézete szerint a Dél-Afrikában levő gyalogezredeknek nagy részét most vissza lehetne vonni. Együttal azt kívánja, hogy a visszavont gyalogsági csapatok helyett sok lovas katonaságot bocsássanak rendelkezésére. A nevezett lap arról értesül továbbá, hogy a kormány erre az esetre, ha elhatározza a gyalogsági csapatok visszahívását, a brit csapatoknak Durban, Maritzburg és Johannesburg között való koncentrálását tervezi. Ebben az esetben nem volna tovább szükséges, hogy Fokváros és Pretória között az egész vonalat megszállva tartsák.

A salzburgi ünnepély.

(Erzsébet királyné szobrának leleplezése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 15.

Ő felsége a király jelenlétében, kit háznak 17 tagja környezett, leplezték le ma délelőtt Salzburgban a megboldogult királyné díszes szobrát; ez az első szobor, melyet a feledhetetlen királyné emlékére Ausztriában emeltek, még pedig azon a helyen, ahol 1898. július hó 15-én utolsó lépteit tette osztrákföldön.

Az ünnepségek sora vasárnap este fényes fáklyásmenettel és szerenáddal kezdődött, a melyben körülbelül 3000 ember vett részt. Kevéssel 9 óra után az érseki palota előtt lévő tér már egészen ki volt világítva. 1/10 órakor gyűltek egybe a fáklyások a palota előtt.

A király és az uralkodóház tagjai a második emelet ablakaiból hallgatták a szerenádót.

A mai délelőttön Ő felsége küldöttségeket fogadott. Reggel 1/8 órakor hajtottak fel a palotába a tisztelgő előkelőségek és küldöttségek. 1/9 órakor kezdődött a fogadás a Vörös-Kereszt-egyesület választmányának tisztelgésével. Azután a salzburgi Erzsébet-szobor-bizottság következett, a melyet Lajos Viktor főherceg vezetett. Azután jött a katonaság küldöttsége Jenő főherceg hadtestparancsnok vezetése alatt, a ki mindjárt azután bemutatta Ő felségének a nemzetközi Mozarteum-alapítvány bizottságát, a melynek ő a védnöke. Azután következtek az udvari méltóságok, a főnemesség és a klérus küldöttsége. Az utóbbit Katschthaler hercegérsek vezette. A salzburgi községtanács tisztelgésekor Berger polgármester az egész lakosság háttartalan szeretetéről, hagyományos hűségéről és odaadásáról biztosította a királyt.

A király a következőket válaszolta:

Szeretett Salzburg tartományi fővárosom képviselőinek hódolatát rendkívüli megelégedéssel fogadom és viszont biztosítom önöket állandó gondos támogatásomról minden törekvésükben, a mely a gondviselésükre bízott község kulturális és gazdasági jólétének emelésére irányul. Hála a reichsrath gazdasági téren oly sikeres legutóbbi tevékenységének, hála különösen a Tauern-vasut létesítésének, előreláthatólag Salzburgra is felvirrad nem-sokára az intenzív föllendülés korszaka. Bizva bizom benne, hogy a községi igazgatás körültekintésének és tetterejének sikerülni fog azokat a kedvező viszonyokat a város kereskedelmi fejlesztésére és térbeli kiterjesztésére felhasználni, szem előtt tartván mindig — erről meg vagyok győződve hogy gyönyörű városuknak műtörténeti emlékében oly gazdag képében kegyeletesen meg fogják őrizni birodalmamnak ezt az egyik legértékesebb gyöngyét.

A kihallgatások után ő felsége délelőtt 11 órakor a szoborleleplezésre ment a pályaudvar közelében lévő disztérre.

Óriási közönség gyűlt össze a téren, — az egész város talpon volt, hogy részt kérjen magának a kegyeletől. A leleplezés programmszerűen folyt le. Megható volt a jelenet, amikor a szoborról lehullott a lepel. Ő felsége szemeiben gyöngyöztek a mély fájdalom könnyei; Mária-Valéria főhercegnő hangosan zokogott és nem volt szem az ezrekre menők tömött soráiban, melyben köny nem volt volna.

A leleplezés hivatalos aktusa után ő felsége kezénél fogta kisdéd unokáját, a kis József-Ferenc főherceget és megmutatta a nagymama ércalakját és a kis főherceg csókot vetett fel hozzá, népének imádott őrangyalához.

A pozsonyi színház ügye.

(A lesvazott magyarság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 15.

Relle szinigazgató ismét merényletet követett el a magyarság ellen és ismételtén adta annak bizonyosságát, hogy a színház kérdése nála elsősorban kenyérkérdés. Neki jövedelem kell és nem nemzeti misszió; ő tett házakra aspirál és nem arra, hogy az ősi koronázási városban a magyarosodás izmosodjék.

A legszomorubb a dologban az, hogy ennek az igazgatónak nagy pártja akadt a törvényhatóság és a közönség körében — és csak ez a támogatás érteti meg velünk azt a határtalan merészséget, melylyel Relle a törvényhatóság elé lépett, hogy mentse fel őt azon kötelezettség alól, hogy minden másodnap magyar színelőadásokat tartson.

Relle szinigazgató ezen kérelmét azzal tudokolja, hogy Pozsonyban senkinek sem kell a magyar színház, hogy a magyar színészek üres házak előtt játszanak.

Ma volt a pozsonyi törvényhatóságnak rendkívüli közgyűlése, melyen tárgyalás alá került az igazgatónak kérvénye.

A városi képviselők közül többen erélyesen támogatták az ezelőtti határozatot és az igazgató kérelmét elutasítandónak mondták.

A közgyűlés azonban az igazgató álláspontját fogadta el és elhatározta, hogy a jövőre nézve a staggione-rendszert fogadja el és hogy eszerint bizonyos időben magyar, azután német társulat fog Pozsonyban játszani; továbbá megalkották a színikerületet olyképp, hogy Sopron bevonatott a pozsonyi színikerületbe.

Ez a határozat nagy elégedetlenséget szült a magyarság érdekét szem előtt tartók körében. Most már elérkezett az idő, hogy a minisztériumban tétlenül ne nézzék tovább a magyarosodás arculverését Pozsonyban. Érvényt kell szerezni minden áron annak, hogy Magyarországon a német aspirációk gyökere kivágassék egy és mindenkorra, és hogy célszerűségi szempontból egy Relle-féle ember lábba ne tapossa a magyar színészetet és meg ne akadályozza annak kulturmisszióját.

Baross Gábor koszorúja.

(A megsértett kegyelet.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 15.

Lehet valaki nagy, dicső és szerezhethet érdemeket akkorákat, hogy szobrot emelnek néki, mégis csak keveseknek adatott meg az a „szerecsse“, hogy el ne felejtse a halála után. A mig élt, babér övezte és folytonos, szakadatlan sikerek jelezték pályafutását, hozsannákat zengtek neki, sőt ellenségeket is szerzett, de a mióta meghalt, bizony-bizony csak hogy éppen szobrot állítottunk neki.

E szomorú gondolatok abból az alkalomból jutottak eszünkbe, hogy tegnap volt a tizedik évfordulója Baross Gábor néhai kereskedelmi miniszterünk egyik nevezetes intézkedésének: a törvényjavaslattal életbe léptetett vasárnapi munkaszünetnek.

Vajjon tudott-e erről bárki is közülünk, vajjon eszébe jutott-e azoknak, akikre ez a régen várt és ezerszer óhajtott javaslat áldást hozott? A kiknek minden vasárnap nyugalma, pihenése eszébe juttathatta volna azt a providenciális férfit, akinek minden gondolata, minden vágya az volt, hogy hazánkat nagygyá, gazdaggá, virágzóvá tegye.

Hát igenis akadt egy kis csapat, amely nemcsak áldja e nagy ember nevét, de fennen

ragyogtatja. Örök emlékezetébe véste s amikor csak alkalom nyílik, mindenkor szeretettel és kegyelettel emlékeznek meg Baross Gáborról.

Ez a kis csapat „A budapesti kereskedő alkalmazottak országos egyesülete“, amely megemlékezett a tegnapi évfordulóról és pietással adózott a vasminiszter emlékének.

Tegnap kora reggel indultak el nagyobb csoportban az egyesület helyiségéből a központi pályaudvar előtt álló Baross-szoborhoz, a hol ajelnökük szép beszédben méltatta Baross Gábor érdemeit és nagy, díszes szalagokkal ékesített babérkoszorút tett le a szobor talpzatára.

A kis csoport azután elosz'ott, mint a mely nemes tettet végzett.

Délután a szobor felé vetődött néhány kereskedő ifju és nagy meglepetéssel vette észre, hogy a koszoru nincs többé a talpazon!

Hová lett! Azonnal jelentést tettek a rendőrségnél, amely az ügyben vizsgálatot indított.

A legérdekesebb a dologban az, hogy e pillanatig minderről egy fővárosi lap sem tud egy szót sem.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* Szubvenció a csabai színi szezonért. Szalkai Lajos szinigazgató az idén tavasszal tudvalevőleg deficitel zárta a hathetes csabai szezon. Kárpótlásul — a csabai színiügyi bizottság ajánlatával — államsegélyért folyamodott a belügyminiszterhez. Dr. Lukács György főispán szintén pártolólággal terjesztette fel a szinigazgató kérvényét, melyre tegnap jött meg a válasz: a belügyminiszter a főispán útján 1000 korona államsegélyt utalványozott Szalkainak.

* Műkedvelő előadás. Az aradi műkedvelőifjak egyrésze f. évi jultus hó 21-én *Kurticsón* a „Központi kávéház kerthelyiségében jótékonycélu táncal egybekötött műkedvelői előadás rendez. A tiszta jövedelem egyrésze a kurticsi olvasó egyesület alap-javára, a másik része pedig a kurticsi ssegény tanulók felruházására fog fordíttatni. Ez alkalommal színre kerül: A bor. Irta Gárdonyi Géza. Belepti-dij személyenként 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Előadás kezdete pont 8 órakor.

Gyilkos katona

az aradi várban.

(Tatár Mihály beismerő vallomása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 15.

A többször említett szegedi gyilkosság rejtélye megoldódott. Az aradi hadbíróóság fáradhatatlan buzgalma oldta meg a rejtélyt. Nehéz munka volt ez, mondhatni emberfölötti munka, mert emlékezetben van, hogy a gyilkosság november 11-én, ködös, fekete est sötétségében történt. November 11-én, vasárnap este kevéssel nyolc óra előtt, a szeged-baktói vadőr házában Tari József vadőr vidáman beszélgetett családjával, midőn neszt hallottak a ház előtt. A pitvar ajtajából kitekintett előbb Tari József egyetlen leánya, a tizenhét éves *Mészárosné-Tari* Piros, egy öt hónapos fiatalasszony, akit alighogy megjelent a küszöbön, szíven talált egy gyilkos golyó. A leány holtan bukott a földre. Utána még néhány lövés dördült el.

Tariné, a megölt leány anyja, életveszélyesen sebesült meg, Tari szintén súlyos sérüléseket szenvedett. A ködös este fekete sötétségéből röppentek az óngolyók. A gyilkost kezdetben nem is sejtették. Csak napok múltán tartóztatták le a közeli löportorony őrségét azon gyanuok alapján, hogy a lövések Manlicher golyóval történtek. A gyanut az a körülmény is növelte, hogy a gyilkosság után való reggelen egy baka golyókat keresgált a

fűben. Erre a bakára azonban a vizsgálat során nem ismertek rá. A gyanuba vett őrséget az aradi vár börtönébe szállították. Az őrség négy tagja körömszakadásig tagadott. *Péchy* őrnagy vezette a vizsgálatot. A fírasztó munkában *Stefány* kapitány hadbíró segédkezett neki.

Nyolc havi szoros vizsgálat összeszerzett adatai sem tudták megtörni az őrséget.

Pedig a gyilkosságot az őrség egyik tagja követte el, aki nyugodtan türte, hogy három bajtársa ártatlanul szenved miatta a gyilkosság borzasztó gyanuja miatt.

Az aradi hadbíróóság távirati felhívására *Tari* József szegedi vadőr tegnap Aradra érkezett. Egy negyed 10 órakor már az aradi vár egyik szobájában fogadta *Stefány* hadbíró kapitány.

Szuronyok között bevezették a letartóztatott őrség egyik tagját, *Tatár* Mihályt.

Stefány kapitány fölkerlte *Tari* vadórt, viselkedjék nyugodtan.

— Nézze meg ezt az embert, — szölt a hadbíró kapitány, — ez az ember a gyilkos.

Tari önkéntelenül fölemelte a karját.

— *Tatár* Mihály, — szölt a kapitány a letartóztatotthoz, — mondja el, miért követte el a tettet?

Tatár némi habozás után:

— Viszonyom volt vele . . .

— Kivel? — Kérdezte fölgerjedve *Tari*.

— A maga leányával.

— Hazudsz, nyomorult. Az én leányom tisztességes volt. Mikor ismerkedtél meg vele?

— Még 1891-ben . . .

— Tisztára hazudik ez az ember. A leányom tizenhét éves volt, 1891-ben pedig még egészen gyermekorban volt. Nyolc éves volt még akkor.

A gyilkos hallgatott.

— Disznó, hitvány, — kiáltotta *Tari*, — ha agyonverhetnélek!

Tatár erre megszólalt.

— Mindennek a maga leánya az oka. Azt mondta, azért nem akar a feleségem lenni, mert három esztendeig megültem a brigádot.

— Aztán mikor találkoztál volna a leánnyal?

— Mikor Landesbergéktől a vizet hozta.

— Az én leányom sohasem ment egyedül a kutra, mindig *Furus Rozál* kísérte.

Tatár nem tudta elfogadható okát adni a gyilkosságnak. A szembesítés során az is kitűnt, hogy a gyilkosságot megelőzőleg négy nappal hajnalban is ott járt feltűzött szuronyon. Az asszony és a leány kint volt az udvaron. Ezek kérdezték, mi járatban van, azt felelte *Tatár*, hogy egy szökött katonát keres. Ebben a pillanatban lépett ki *Tari* a tanyából, fegyverrel kezében, hogy a napi útjára induljon. Ezt látva *Tatár*, megfordult és elment. Most a szembesítésnél elismerte, hogy már akkor le akarta lönni a leányt. *Tatár* valószínűleg akkor is az őrségről ment a tanyához. Arra a kérdésre, hogy miért nem lőtte le akkor a leányt, azt válaszolta, azért, mert a vadőr ki lépett a tanyából.

Tari vadőr elkeseredésében szidalmazni kezdte a gyilkost:

— Aljas, orvul támadtál ránk, mint a vadállat, azt gondoltad elég sötét az éjszaka arra, hogy eltakarja a bűnöd.

Az öklével fenyegette és ha fel nem tartóztatják, ott a hadbíró előtt agyba-főbe veri.

Tatár vadul forgatta a szemét és egyre ismételte:

— Mőgmondtam, vagy enyém lősz, vagy halál lősz.

— Más van ebben a dologban — kiáltotta Tari. Nem is ismerted a leányom.

— Dehogyan, a korzón is sétáltam vele.

A szembesítés ezzel véget ért. *Stefány* hadbíró kijelentette *Tarinak*, hogy a legközelebbi vonattal visszatérhet Szegedre. A hadbíró holnap Szegedre utazik, hogy a helyszínen még egyszer kihallgassa *Tarit*, *Tarinét*, *Csehné-Furus Rozált* és *Kőrösi Antalnét*.

A vizsgálat még néhány körülményt akar tisztázni és akkor haditörvényszék elé állítják *Tatár Mihályt*, akit minden valószínűség szerint kötéltálati halálra ítélnék.

SPORT.

+ **A braganzai herceg mint galamblovó.** Az ifjú *Ferenc József braganzai herceg*, aki a sport minden nemének nagy kedvelője, mostanában Balatonfüreden üdül, s élénk részt vesz a galamblovásban, amit az ott mulató mágnás társaság rendez. A minapi galamblovó versenyben első lett a braganzai herceg 3 hibával, második *Sibrik Kalmán*, harmadik *Zichy István gróf*.

A kuriai bíró botránya.

(*Kormos Adolf védekezik.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 15.

Arad város a szenzációk városa. Szomorú jelenség egy városra nézve, de itt igaz. Országos jelentőségű ügyek, még pedig olyan ügyek kerülnek itt napfényre, melyek a sötétséget szeretik. Ez a legújabb, *Kormos Adolf* kuriai bíró botránya, a maga arányaiban mindenesetre olyan jelentőségű, mely számot tarthat a legáltalánosabb figyelemre. Első eset ez, hogy a magyar királyi Kuria egyik bírójáról ilyen dolgok sülnek ki. A magyar közönség megdöbbenéssel fogadta az „*Aradi Közlöny*” híradsát. Itt Aradon a lakosság valószínűleg lázban van, mindenütt a kuriai bíró botrányos esetét tárgyalják, annál is inkább, mert *Kormost* Aradon sokan ismerik. Aradon kiterjedt rokonsága van a kompromittált bírónak.

Tassy Pál dr. nagyváradi főügyész még mindig Aradon időzik, s közte és az igazságügyminiszter között élénk táviratváltás folyik. *Meszlényi Antal dr.* aradi ügyész ma délután szintén kapott egy táviratot az igazságügyminisztertől. A város lakossága érthető lázas türelmetlenséggel várja az újabb híreket, különösen az „*Aradi Közlöny*” vasárnapi számában felsoroltak után, melyek az ügy minéműségére éles és tiszta világot vetnek. A budapesti lapok is csak most, hogy az „*Aradi Közlöny*” az ügyet megvilágította, foglaloznak a *Kormos* bíró esetével. Arad közönségében tegnap, a lapunkban közöltek nyomán, az a meggyőződés vert gyökeret, hogy határozottan visszaélés történt. Mindenki lázasan várta *Kormos* bíró nyilatkozatát, a mely vasárnap meg is történt.

Hogy nem csupán kölcsönügyletet bonyolított le *Kormos Adolf* kuriai bíró *Szellénével*, elég rámutatnunk lapunk tegnapi közleményeire, melyben egy-két levélrészlet eléggé bizonyít a mellett, hogy nem csupán kölcsönügyletről volt szó *Kormos* és *Szelléné* között. De újabb bizonyítékok is állnak már rendelkezésünkre.

Mielőtt újabb értesüléseinkről beszámolnánk, mindenekelőtt hirt adunk az ügyben történt legújabb fordulatáról, melyről budapesti tudósítónk a késő éjjeli órákban értesített bennünket.

Plósz Sándor dr. igazságügyminiszter, a ki szabadságon lévén, eddig fürdőhelyen időzött, holnap reggel Budapestre érkezik. A miniszter tisztán a *Kormos-ügy* megvizsgálása céljából szakítja felbe üdülését és a mint Budapestre érkezik, rögtön kezébe veszi a vizsgálatot, melyet a legnagyobb erélylyel akar folytatni.

Kormos Adolf ma este fiával Budapestről Aradra utazott, hogy megtudja a vádak forrását.

(Ujabb levélrészletek.)

Ujabb értesüléseink nyomán közöljük azokat a passzusokat, melyeket ez ügyben fontosaknak tartunk.

A levelek általános tenorját illetőleg, úgy értesültünk, hogy azokban többször van említés téve a csődtörvényről, csődügyről. Azonkívül kisebb-nagyobb összegekről van szó, melyeket *Kormos* kér *Szellénétől*, több ízben is. Hogy a kölcsönön kívül másféle pénzekekről is van szó, bizonyítja egy levél következő passzusa:

... „*Schicken Sie das Geld als Vorschuss.*“

magyarul:

„*Küldje a pénzt, mint előleget.*“

Szellét mindenki úgy ismeri, mint kapzsi, bizalmatlan embert, a ki nagyon meggondolja, mielőtt egy kis pénzt kiad, s ha ezt meg is teszi, visszaakarja kapni, bármi uton.

Hogy *Kormostól* is akart valami pénzt visszakapni, bizonyítja *Kormosnak* egy rendkívül apprehenzív természetű levele, melyet *Szelléhez* intézett. Ebben a levélben csodálkozásának ad kifejezést, hogy *Szelle* ő tőle visszaköveteli a pénzt, mikor ő azt költségekre fordította, de majd később rendezni fogják az ügyet.

A levelek között volt *Kormosnak* még egy névjegye, a melyen ezek a sorok állanak:

„*Kedves Hugóm! Szelle József régi jó cimborám ügyét szíves pártfogásodba ajánlom. Nagy erőszak történt rajta.*“

Ezenkívül van *M. Ferencnek* egy levele, melyet *Szellékhez* intézett, Ebből közöljük a következő részt:

„*Sietek örömmel értesíteni, hogy ügye Grecsák kuriai bírónak osztott ki, a mi éppen annyi, mintha sógorom kapta volna.*“

M. Ferenc sógora *Kormos Adolf* kuriai bíró.

Szelle alább azt állítja, hogy sohasem látta *Kormost*. Van azonban *Kormosnak* egy levele, a melyben ezt írja *Szellének*:

„*Jöjjön hozzám és együtt megyünk Grecsákhoz, a hol órákon keresztül fogják az ügyet tárgyalni.*“

Ezek azok a levélrészletek, melyeket értesüléseink nyomán közölhetünk. Megjegyezzük, hogy mi a levelekből csak ezeket a kiszakított részeket ismerjük, a levelek többi részeit azonban nem. Nem lehetetlen tehát, hogy ezek a részek, összefüggésben a levelek többi részeivel, másképp értelmezhetők.

(Beszélgetés Szellével.)

Egy budapesti lap felelős szerkesztője ma *Szellének* aradi lakásán beszélgetést folytatott *Szelle Józseffel* és ennek nevével, *Fischer Margittal*. A hírlapíró *Szelle* két védőügyvédje jelenlétében interjúvolta meg *Szellét* a kuriai bíró ügyében.

A hírlapíró a beszélgetésről és a *Szelle* párról szerzett impressziójáról a következőkben nyilatkozik holnapi lapjában:

Szelle József 25 év óta terrorizálja az aradi közönséget és Aradon valósgos nagyhatalom. Kastélyszerű épületben lakik, mely pazar fényvel van berendezve. *Szelle* maga ellenszenves, beteges külső ember, a kiről meglátszik, hogy alattomos és ravasz. Felesége okos, jól konzervált nő, kinek kezében *Szelle* csak eszköz. *Szelle* teljesen el van zárva a külvilágtól. Ujságot nem olvas, mert az felizgatja. *Kormos* nyilatkozatáról semmit sem tud.

Az első kérdésre, hogy ismeri-e *Kormos Adolf* kuriai bírót, ezt felelte:

— *Kormost* nem ismerem, nem láttam soha, nem beszéltem vele soha. Feleségem egyik rokonának az ajánlata folytán ment *Kormoshoz*. Ügyemben informálta *Kormost*, aki kezébe vette a dolgot és informálta többi bírótársait.

A második kérdésre, hogy miben állott a kuria kedvező ítélete, ezeket felelte *Szelle*:

A Kuria ebben az ügyben érdemben nem is hozott ítéletet, hanem csak feloldotta két alsóbb bírói fórum ítéleteit és utasította a törvényszéket, hogy az ő elszámolását tételenként végezze. A törvényszék azonban ehhez nem is jutott, mert én még előbb kiegyeztem a csőd választmányával. Feleségem gyakran érintkezett *Kormossal*, sűrűn levelezett vele s jó viszony fejlődött ki közöttük. Valahányszor feleségem Budapestre utazott, mindannyiszor felkereste *Kormost*.

— Igaz-e, hogy a felesége kölcsönt adott *Kormosnak*?

— Igaz, hogy *Kormos*, aki sűrűn levelezett feleségemmel, hivatkozva az ő szeretetreméltóságára és a saját szomorú helyzetére, kölcsönt kért.

— Mennyit adtak neki kölcsön?

Szelle ekkor némileg habozott, majd ügyvédjére tekintett, végre ezt mondta:

— 800 forintot, erre *Kormos* irást is adott. Tavaly 500 forintot be is pereltem, de mindeztideig még nem kaptam tőle semmit. Kijelentem, hogy a kölcsönök ügyemmel nem állnak összefüggésben. Ezek a kölcsönök tisztán magántermészetűek voltak.

Szelle ezután hosszasan beszélt a hajszáról, melyet ellene indítottak.

Akkor lépett be felesége, aki bőbeszédűen emlékezett meg azokról a jótéteményekről, melyeket ő Aradon gyakorolt. Majd sirni kezdett és szintén arról a hajszáról beszélt, a melyet férje ellen indítottak. Ismételte azokat a dolgokat, melyeket *Szelle* mondott. Hivatkozott a levelére, jó szívére, melylyel ki akart segíteni *Kormost*.

(*Kormos védekezése.*)

A *Friss Hírek* című budapesti lap egyik munkatársa, tegnap beszélgetést folytatott *Kormos Adolf* kuriai bíróval. Közöljük ezt a párbeszédet, a mint következik:

Egy Lipót-köruti bérpalotában lakik *Kormos* bíró. A negyedik emeleten van rangjához méltó, elegáns lakása. De azért a fényűzésnek nincs ott valami különös nyoma. Ő maga azoknak a szerény külsejű családapáknak a típusa, akiknek minden gondjuk a család.

Amikor munkatársunk fölkereste, éppen a fiával tanácskozott azon, hogy az aradi lapok vádjaival és éles támadásaival, meg néhány fővárosi lap rövid közleményével szemben mitévő legyen. A bíró fia — hiszen természetes — szeretettel védte édesatyját és az ifjuság hevével gondolt a megtorlásra. — Ma a bíró azonban — bár az izgalmak erős nyomot hagytak rajta és meghatóan megtörték — nyugodtabban beszélt az ügyéről.

— Az egész Szelle-ügy — mondotta a Friss Hírek munkatársának — nem is pör volt, hanem csak egy tömeggondnoki számlának a megállapítása. Két forum elutasította, a Kuria azonban méltányosnak találta — ennyi az egész. Nekem a dologban nem is volt más szerepem, mint hogy elősegíttem az ügy elintézését.

— És Grecsák bíró urat informálta méltóságod?

— Igen, ő volt az ügy előadója s adtam neki fölvilágosítást, mint ahogy az ember száz más ügyében szól... Különben dr. Szelle Józsefet nem is ösmertem, csak a feleségét, akit sógorom ajánlott hozzám, mikor a férje ügyében feljött Pestre. Könyörgött nekem az az asszony, hogy járjak a dolog után, mert az ő „édes jó ura oda van“, ha nem segíték rajta. Többször volt itt nálam is.

— És levelet is irt a bíró ur?

— Számos levelet irtam e tárgyban Szellénének, de az persze ostoba lehetetlenség, amit egy ujság mond: hogy azt irtam volna az egyik levélben, hogy a törvény elenére is keresztülviszem... Abszurdum! Egy jogász, egy kuriai bíró írnia ilyen! Hogy tételezhető föl ez józan ésszel?

— És volt a bíró urnak valami pénzbeli összeköttetése Szellekkel?

— Volt... De az semmi összefüggésben sincs ezzel az ügygyel, az egészen külön dolog... Szelléné adott nekem kölcsön pénzt, kisegített — hisz' azt nem mondom — de hogy mennyire visszajár neki az a pénz, azt misem bizonyítja jobban, minthogy nemrég is pöröltették egy nekiadott váltómat... Az, kérem, kölcsön volt, semmi egyéb!

— A nyilvánosságra került leveleket elősmeri a bíró ur magáéinak!

— No, mindenre nem emlékezhetem, de lehet, hogy voltak ilyesmik a leveleimben. — Persze így, darabokban kiszakítva, egészen más az értelmük... Az egész botrányt különben csufos indiszkrécio idézte elő. Szellét Aradon nem szerették, tönkre akarták tenni. A csódnnyitas is erőszakos volt ellene, mert sokszorosan több vagyont tudott volna fölmutatni még akkor is. Mikor aztán látták, hogy baj van, összeszedtek minden kicsi pénzt és pénzértéket, ami az asszonyé és az asszony neve alatt volt s nyilván bedobták Szelléné bizalmas írásaival együtt a kasszába. A tömeggondnok, Kertész dr. aztán fogta magát és önkényesen lefoglalta, elvitette a kasszát, feltörette s ahelyett, hogy mindazt visszaadta volna, ami az asszony tulajdona, még a bizalmas leveleket is megtartotta, sőt a nyilvánosság elé vitte. Lám, ez a botrány. Majd megteszem a megtorló lépéseket.

— A vizsgálatról tud valamit méltóságos uram?

— Semmit. Csak hallottam felőle, már tudniillik azt, amit a lapok irtak, de hogy ellenem vizsgálat lenne, arról sejtelmem sincs. Pedig nekem kellett volna legelőször értesítést kapnom róla. Aztán meg az sem igaz, hogy nyugdíjazva volnék. A tévedés onnan származhatott, hogy hosszabb szabadságot kértem a miniszter urtól, de a kérésem abbamaradt.

Aktiv voltam egész mostanáig, a szünetig és nem tudok a nyugdíjaztatásomról.

— Ezeket mondotta Kormos bíró s hozzászótta:

— Magam kívánok majd erélyes vizsgálatot.

Budapesti tudósítónk telefonjelentése szerint Budapest összes kávéházaiban, klubjaiban egész délután és este egyébről sem beszélnek, mint a Kormos bíró esetéről. Általános a vélemény, hogy a kuria hirnevének ez az ügy nem árthat, bár a pesszimisták azt hiszik, hogy ez az eset is képes lesz a kuriába vetett hitet megingatni.

A „Magyarország“ holnap reggel Aradra érkező száma egy beszélgetést közöl, melyet a lap egyik munkatársa folytatott Kormos Adolfal. A Magyarország munkatársa előtt Kormos így nyilatkozott:

— Nekem Szellével Szellénével soha semmi dolgom nem volt. Ügyében informált. Ilyen ügyvédi információk mindennapiak. — Különben is Szellénével volt dolgom. — Szegény atyám rendezetlen vagyoni viszonyok között halt meg s én szükségbe kerültem. Én sógorom révén egy kölcsönt vettem föl Szellénétől melyet azáltal is bizonyíthatok, hogy Szelléné egy váltómat, mikor csődbe került, be is perelte. Az nem igaz, hogy én bíróársaimat befolyásoltam volna. Annyi igaz ebből, hogy egyszer bíróársaimat, mikor a kuria ambitusán sétáltunk, fölvilágosítottam az ügy állásáról. Én 20 év óta foglalkozom csődügyekkel és meglehetősen ismerem az eljárást. Szelléné később a levelezéssel is fölhagyott. Lehet, hogy váiaszomban, melyet Szellénének irtam, ezt is írhattam: „Az ügy most kerül tárgyalásra, itt az idő a személyes akcióra.“ Szellénék nem volt semmiféle pere a kurián, tisztán csak tömeggondnoki díjak megállapítása miatt volt valami elszámolási ügye itt fenn. Hallatlan inzultus, hogy a csődtömeggondnok az én nevemet is belekeverte ebbe az ügybe, csak azért, hogy a Szelle-féle csődügyet szenzációssá tegye.

Arról még nincs tudomásom, hogy ellenem valami vizsgálat folyjon. Ha a miniszter el fog hivatni, mindenről be fogok számolni. Én június havában hosszabb szabadságot, esetleg ideiglenes nyugdíjaztatásomat kértem. Július 4-én, tehát napokkal azelőtt, hogy a levelek a nyilvánosságra jutottak, megkaptam nyugdíjaztatásomat. Megjegyzem, hogy nyugdíjaztatásom semmiféle összefüggésben nincs a Szelle-ügygyel. Ma kaptam meg ő felsége kéziratát. Annyi bizonyos, hogy oly méltatlanul, mint engem nem üldöztek soha. Ilyen levelet egy kuriai bírónak nem szabad írni. A „Magyar Szó“ ma esti száma szintén közöl egy beszélgetést Kormossal. Ezt a beszélgetést ily formán közli az említett ujság:

Az én és Szelléné között fennállott viszonyról szóló tudósítások részben téves információkon alapulnak, részben rosszakaratu koholmányok. A valódi tényállás a következő: Szellénék nem pöre, hanem egy tömeggondnoki díjakról szóló elszámolása volt a kurián. A kuria ítélete az volt, hogy az elsőbbségi bíróságok ítéleteinek részbeni megváltoztatásával néhány ezer forinttal több költséget ítelt meg Szellénék. Nem lehet tehát szó 50.000 forintról, hanem csak néhány ezer forintról, melylyel több költséget ítelt meg a kuria a tömeggondnoknak.

Neveltséges az a vád, hogy én bíróársaimat befolyásoltam, vagy éppen megvesztegettem volna. Ilyent el sem lehet képzelni azokról a férfiakról, kik a Kuria székeiben ülnek. Szellénének megírtam, hogy az ügy előadója Grecsák Károly és hogy most már

jöhet Grecsákhöz őt informálni. Hazugság az, hogy hamis névre küldtettem volna pénzt magamnak. A leveleimből rosszakarattal vannak némely részek kiszakítva és azoknak egész más értelmök van. Különben meg vagyok győződve arról, hogy nem ellenem irányul a hajsza, hanem Szelle ellen, kit Aradon összeférhetlen természetű embernek ismernek. Sem az ügyvédek, sem a bírók nem szeretik.

A „Hazánk“ című budapesti napilap vezércikkben foglalkozik evvel az ügygyel és félti a kuria jó hirnevet.

(Kertész dr. nyilatkozata.)

Kertész Miksa dr. a Szelle-féle csődtömeggondnoka a következő nyilatkozat közzétételére kért fel bennünket:

Hogy a levelek lefoglaltattak és nyilvánosságra kerültek, abban nekem indító részem nincsen.

A leltározásnál közadósra való figyelemmel óvatossággal jártunk el és tauuk mindig voltak jelen. A miről pedig több ember tud, az könnyen kikerülhet és beszéd tárgyát képezheti. Különben a hatóság a szóban forgó levelekről csak akkor szerzett hivatalos tudomást, midőn a birtokomban levő Wertheim-kasszák tartalmát azon célból jött átvizsgálni, hogy a Szelle József ellen folyó csalárdbukás büntetvére vonatkozólag bizonyítékokat szerezzen. Atnéztek ekkor minden értékpapírt, váltót, iratot és így akadtak a levelekre is, a melyek mint adóslevelek is a csődvagyont érdeklik, és a melyeket ennél fogva szintén elolvasni kellett. Ezen levelek részben Szellénéhez, részben Szelle Józsefhez vannak intézve.

Tartalmakról valamint eddig nem tettem említést, úgy ezuttal sem nyilatkozom. Nem áll az, hogy azok tartalmát én vittem volna nyilvánosságra, sőt titkolózásomat, egy helyi lap apprehenziv modorban pertraktálta. A kasszák elvitele törvényesen engedélyezett jogi tény volt, melyet a bíróság elrendelt pótleltározás során tömeggondnoki jogomnál és kötelességeimnél fogva a hitelezők érdekében tettem meg. Ezen tény által a hitelezők teljes fedezethez jutottak, míg azelőtt követelésük kielégítésére egy percent sem lett volna felosztható.

Sem kiadni, sem megtartani valamit abból, ami a pénzszekrényekben találtatott, jogomban nem áll. Minden, ami a csődtömeget akár tényleges vagyonsként, akár mint bizonyíték érdekli, a pótleltárba felvételük és abból a pótleltározás befejezése után a törvényszék határozata értelmében Szelle Józsefnak kiadható csak az lesz, amit a végrehajtási törvény 49. §-a, mint a nő kizárólagos ingóit jelöli meg.

Sem a csődnnyitással, a melyet két bírói forum hosszas és beható tanácskozás után rendelt el, sem pedig a csődeljárás során Szelle ellen semmiféle törvényellenes intézkedés nem történt, semmiféle jogorvoslattól el nem volt zárva, mindössze éreznie kellett, hogy a törvény neki is parancsol.

Az ügy személyi része iránt csak mint magánügyén és ügyvéd érdeklődöm, de e tekintetben semmiféle befolyást nem gyakorlok. Természetes, hivatalbéli és polgári kötelességem, hogy hivatalos felszólításra mindenkor és mindenre való tekintet nélkül a tiszta iga-

zat adjam elő. Ezen meggyőződésemtől és kötelességemtől sem ígéret, sem fenyegetés soha el nem fog tántorítani, amint eddig is szilárdan állottam ezen elvek alapján.

Dr. Kertész Miksa,

vb. Szelle József csödtömeggondnoka.

(A nyugdíjaztatási átirat.)

Budapesti tudósítónk magánértesülése szerint az az átirat, melyet Paiss Andor kuriai tanácselnök Kormos Adolffhoz intézett, s melyben az áll, hogy ő felsége eleget tett nyugdíjaztatás iránti kérvényének, így hangzik:

Méltóságos Ur!

A m. kir. igazságügyminiszter urnak e hó 11-én 7251/I. M. E. 1901. számú átirata szerint ő császári és királyi apostoli felesége folyó hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával méltóztatott a kuriánál viselt birói állásától saját kérelmére legkegyelmesebben felmenteni és az 1885. t.-c. 20. szakasz A. pontja. illetőleg 25-ik bekezdése alapján *ideiglenes nyugalomba* helyezni.

Budapest, 1901. július 14-én.

Paiss Andor.

(Anyagi bajok.)

Kormos Adolf bíróról közelebbi ismerősei azt mondják, hogy az utóbbi években súlyos anyagi bajokkal küzdött s ez volt az oka annak is, hogy nemrég szabadságot kért. Mindent megkísérlett, hogy rendbehozza a privat ügyeit s csak a mult napokban mondta egy ismerősének:

— Ugy hiszem, most már mégis csak rendbe jövök és abba a helyzetbe jutok, hogy kifizethetem, adósságaimat. A barátaim a bankoknál *kieszközöltek a számomra huszonnégyezer koronát.* Az elég lesz és ha a pénzt megkapom, akkor nyugtom lesz ismét.

(Helyreigazítás.)

Lapunk vasárnapi számában a kuriai bíró botránnyáról szóló cikkünk végén említést tettünk arról, hogy Ribicey Ferenc törvényszéki bíró beadta kérvényét, melyben a vizsgálóbírói tisztségtől való felmentését kéri. Ez a kis hír tévedésből került ehhez a közleményhez, mert a Szelle-ügygyel semmiféle összefüggésben nincs a Ribicey bíró kérvénye. Ribicey bíró részint egészségi állapotára való tekintettel, részint azért kérte felmentését, mert tulságosan el van foglalva urbéri ügyek elintézésével.

MULATSÁGOK.

(=) **A Testvériség jótékony asztaltársaság** július 14-én tartott tancvigalmán a következő hölgyek voltak jelen: Wandracsek Károlyné, Zsibrita Flóriánné, Gál Józsefné, Macsán Tivadarné, Hlavács Andrásné, Szatmári Szilárdné, Varga Arpádné, Kalhoffer Jánosné, Szivolics Jánosné, Danyeczki Istvánné, Vetter Józsefné, Forgács Józsefné, Sarkadi Kálmánné. Simandán Tódorné, Kuzman Ilésné, öz. Ott Antalné, öz. Csernánckyné, Schuch Mátyásné, Manics Józsefné, Böhm Samuné, Lider Ferencné, Manics Ferencné, Tokai Istvánné, Thurn Jakabné, Kovincsic Miklósné, Markovics Miklósné, Szabó Sándorné, Szebenik Antalné, Bajer Györgyné, Szidor Jánosné, Ruzs Sándorné, Szabó Mariska, Popovics Miliva, Zsivojnovics Jusztí, Vetter Katalin, Ott Mariska, Bauer Juliska, Csernyánszki nővérek, Popovics nőv., Thun nőv., Schuh Juliska, Manics Katalin, Böhm nővérek, Lider Erzsike, Manics Teréz, Kiffer Anna, Zorkán Zderka, Imbronovics Lóra, Markovics Miléva, Lika Róza, Dulovics Nina, Treinzinger Eva, Veber Zsuzsa, Sára-Szabó Emma stb.

(=) **Az aradi vas- és fémmunkások szakszervelete** 1901. évi július hó 21-én saját könyvtára gyarapítására, a waggongyári zenekar és egy hírneves vonós zenekar közreműködése

mellett, valamint a saját dalárdájának első felépésével a családi nagyerdőben júliálist rendez. Délután nagy confetti csata, világposta, 8 órakor este pedig fényes és impozáns tűzijáték.

A vitás végrendelet.

(Az örökösök álláspontja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 15

Az *Aradi Közlöny* vasárnapi számában „300.000 koronás panama Aradou” cím alatt egy közlemény jelent meg, amely *Sollenghi Adolff* nének, az aradi Nádor-szálloda egykori tulajdonosának mintegy 300.000 koronát érő vagyonáról tett végrendelezéséről szólt.

A cikkben, amely az egész városban érthető feltűnést keltett, az volt elmondva, hogy az elhunyt oldalrokonai ellen, akikre Sollenghiné temérdek vagyonát hagyta, *Erdélyi Olga*, a végrendelet egyik kedvezményezettje bűnvádi feljelentést tett az aradi törvényszéknél, azt állítván azokról, hogy Sollenghiné szóbeli végrendelete bűnös manipulációnak eredménye volt.

Ez ügyben ma információt szereztünk az örökösök jogi képviselőjétől, aki a nagyérdő ügyre vonatkozólag a következőket adta elő:

Özv. Sollenghi Adolffné halála előtt *Beles János* kir. közjegyző és több tanu jelenlétében önként, saját szabad akarata elhatározásából szóbeli végrendeletet tett, amelyet a közjegyző jegyzőkönyvbe vett. Kijelentette ekkor a végrendelező, hogy *összes eddigi végrendeletei, azok is, amelyeket írásba foglalt, a szóbeli végrendeletek által hatásukat veszítik.*

Az írásbeli végrendeletben, amelyeket Sollenghiné még betegsége előtt tett, a vagyon tekintélyes részét Aradváros közönségének hagyományozta Sollenghiné s csupán egy bizonyos részt juttatott oldalrokonainak és szolgaszemélyzetének, akik között *Erdélyi Olga* is 4000 koronát örökölt.

A szóbeli végrendelet alkalmával a du-gazdag urnő megmástitotta előbbi elhatározását és úgy intézkedett, hogy az egész vagyont testvére: *Lédervas Józsefné*, született *Glückseel Mária* kapja, kötelezván egyúttal arra, hogy „Aradváros árváinak” 40.000 koronát juttasson. *Erdélyi Olgáról* ebben a végrendeletben szó sincs. A szóbeli végrendeletet a közjegyző a törvényben meghatározott számban jelen volt tanuk előtt foglalta írásba s így *feltétlenül ki van zárva az, hogy a szóbeli végrendelet bűnös manipulációival lenne eredménye.*

Kétségtelen ugyanis. — de erre egy pillanattig sem gondolt senki — hogy *Beles János* közjegyző és a többi végrendeleti tanuk hamis vallomást a szóbeli végrendelet mellett nem tettek, amiből az következik, hogy *Erdélyi Olga*, aki a bűnvádi feljelentést tette, ezen az uton panaszával célt nem érhet. Ezek szerint tehát csupán annak a kérdésnek eldöntése marad hátra, vajjon Sollenghiné *öntudatánál volt-e* a szóbeli végrendelet tollbamondásánál, vagy sem? Efellett határozni pedig nem a büntető-, hanem a *polgári bíróság* hivatott. Ami pedig a városnak tett hagyományt illeti, azt Arad törvényhatósága már tudomásul vette, sőt az általános örökösnek: *Lédervas Józsefnének* haladékot is adott a 40.000 korona megfizetésére.

Hogy az *Erdélyi Olga* által beadott feljelentés csakugyan ilyen eredménnyel fog-e járni, azt a bűnvádi vizsgálat fogja kideríteni.

Más oldalról Sollenghiné örökösei: *Lédervas Józsefné*, illetőleg ennek leánya *Törökkné*, akinek birtokában most a hagyaték van, egy *Erdélyi Olgához* írt levelében elismeri annak 4000 koronát kitevő követelését s csupán

arra kéri a leányt, hogy várakozzék még egy ideig s akkor a négyezer koronát megkapja.

Fényes Kálmán dr. ma iktatta be a törvényszéknél a feljelentést, amelynek alapján a vizsgálatot megindítják. A vizsgálat folyamán kihallgatják a szóbeli végrendelet tanuit, akik előreláthatólag azt fogják vallani, hogy Sollenghiné öntudatában volt a szóbeli végrendelet készítésénél, ez esetben pedig *Erdélyi Olga* nemcsak bűnvádi uton, hanem a polgári per utján sem érvényesítheti követelését.

HIREK.

A bírák informálása.

(Az igazságügyminiszter figyelmébe.)

Arad, július 15

Az ügyvédek költségjegyzékében nagyon gyakran fordul elő a következő tétel:

— *Informálás a referensnél* és a forint, krajcár rovatban mellette ki van vetve a gyakran tetemes összeg, mely a klienset terheli.

Ez a tétel olyan természetesnek látszott, mindaddig, hogy senki sem talált rajta megütközni valót. Sőt akárhányszor volt eset arra, hogy egy ilyen költségjegyzék perlés alá került és a pervezető bíró ezt a tételt ép úgy megállapította, mint a bélyeg kiadásokat.

Most, hogy ennek az informálásnak egy csunya alfaját ösmerte meg az ország az ominózus Szelle-ügyben, álljunk meg egy kissé ennél a kérdésnél.

A felsőbb bírák maguk rendszeresítették az informálást. Akárhány bíró ajtaján függött egy tábla a következő felirattal:

Informálni 11—12-ig lehet.

A történelmi igazság kedvéért felemlítjük, hogy volt néhány bíró ajtaján ilyen tábla is:

Információt el nem fogadok.

De ilyen csak kivételszámba ment.

Már most mi célja lehetett ennek az informálásnak? Hiszen a feleknek a törvény bőségesen adja meg az alkalmat, hogy az ügy teljesen kimerítőleg jusson a bíró elé. Miudkét fél tehát informálja a bírót, vagy a bíróságot a lehető legtökéletesebben. Mi értelme van tehát annak a külön informálásnak? Azt hiszük, hogy semmi. Lehet mellékeélni annak, mint az a Szelle-ügyből kiviláglott — de ez erkölcsstelen, ez bűnös, ennek lehetőségét még feltételezni sem szabad.

A vizsgálat folyik; világosságot kér könyörtelenül az ország közvéleménye ebben az informálás ügyben és ha megállapítatik az, amiről a lefoglalt levelek sokat jelentőleg beszélnek — akkor az igazságügyminiszter álljon elő, állítsa fel rögtön a tilalomfát — és kérihetetlenül súítsa azt a bírót, vagy bírósági közeget, aki a felekkel vagy ügyvédjeikkel információ adása végett szóba áll. Legyen ez fegyelmi kihágás vagy vétség, melynek csak egy a büntetése: az elmozdítás, illetve nyugdíjba helyezés.

Egy *aradi* ügyvéd évekkal ezelőtt Budapestre utazott egy ügyfelével, kinek ügye a Curiánál volt. A rendszer bátor-

totta őt arra, hogy a referenst lakásán felkeresse és őt informálja.

A referens *Imling* Konrád, a magyar bírói kar egyik büszkesége volt. Az ügyvéd rövid bevezetésben elmondta, hogy informálni jött.

Imling Konrád közbevágott és e szavakat mondta:

— *Jegyezze meg magának ügyvéd ur, hogy a Curia a legnagyobb lelkiismeretességgel vizsgálja az elébe került ügyeket; és miután feltételezem, hogy ügyvéd ur szintén lelkiismeretességgel tárgyalta le az ügyet, nincs szükségünk a privát értekezésre. Legyen szíves mondja ezt el otthon kollégáinak is szíves mihezértartás végett a jövőre nézve!*

Igy szólt a magas Curia egy nagynevű bírāja.

Ízt a leckét adja meg most *Plósz* Sándor rendelet formájában az összes bíróságnak és ha ez a rendelet már régebben hozatott volna, ma nem kellene egy kuriai bíró ügyét a magyar igazságszolgáltatás kompromittálásával tárgyalni.

— **A szerb királyi párórl.** Belgrádi tudósítónk jelenti, hogy ott nagy előkészületeket tesznek a királyi pár esküvője évfordulójának megünneplésére. Az évforduló napján, augusztus 5-én az egész országban ünnepek fognak rendeztetni. A királyi pár csak a választások után, tehát szeptember vége felé indul oroszországi útjára. Most már valószínűnek tartják, hogy az uralkodó pár hazafelé utazásában a bécsi udvarnál is látogatást tesz.

— **Az aradi állami tisztviselők mozgalma.** Az aradi állami tisztviselők állandó bizottsága ma délután *Keller* Izsó főmérnök, igazgatóelnök elnöklése mellett ülést tartott a törvényszéki palota esküdtzéki termében. Az elnök fölolvasta azokat az átiratokat, amelyeket az ország különböző részeiből megküldöttek. A fölött határozta, hogy milyen programponzotot állítsanak össze direktivaként annak a küldöttségnek, mely az aradi tisztviselőket a budapesti kongresszuson képviseli-e. Fölolvasták a szegedi, zalaegerszegi, de egyiket sem fogadták el eredeti szövegében, hanem ennek a programnak a mely szövegezésére *Pókász* Imre elnöklete alatt kiküldtek egy szűkebb albizottságot, mely holnap fogja megszövegezni a programot.

— **Összeesküvés az Yildiz-kioszkban.** Kerülő uton *Athenből* jelenti, hogy a Yildiz-kioszkban kiűtött tűz egy szervezett összeesküvés folyamánya volt. Az összeesküvők célja volt *Abdul-Hamid* szultán detronizálása és az elmebeteg *Muzar* szultánnak trónra juttatása.

— **Szabó Árpád temetése.** Nagy katonai pompa s a közönség óriási részvéte mellett ment végbe tegnap délután az aradi várból *Szabó Árpádnak*, az aradi háziezred önkéntes káplárjának a temetése. A koporsót, melyben a szerencsétlen véget ért önkéntes hullája volt, vasárnap délelőtt tíz órakor zárták le a család jelenlétében. Megjelentek a halottas kamarában az önkéntesek és sorra, egytől-egyig megnézték *Szabó Árpád* holttestét. A halottat a táborigi lelkész délután két órakor szentelte be a várban. Ott volt a beszentelésnél az elhunyt édes apja, anyja, nővére, bátyja és sógora, mélységes, fájdalmas gyászba borulva mindyájan. A koporsó körül álltak a tisztikar élén *Lehmann* Vince vezérőrnagy, *Wachsmann* ezredes és *Dittrich* alezredessel, továbbá az önkéntesek és a legénység. A kórház udvarán történt a beszentelés, mely után *Allersdorfer* táborigi lelkész szép, megható beszéddel bucsuzott a halottól. Csupa virág

volt a koporsó, melyet a diszes, virággal telt kocsira tettek ezután s a kórház udvaráról megindult a szomorú menet, ki a vasuti állomáshoz. A vezérőrnagy és a várparancsnok a várkapujáig kísérték a halottaskocsit. A család, a tisztikar, a legénység képviselői és két oldalt az önkéntesek haladtak a menetben, mely impozáns és megható volt. Ezekre menő ember-tömeg hullámozott az uton, melyen szerencsétlen önkéntes holttestét vitték. A gyászkocsi előtt ment a katonazene, gyászindulókat játszva; utána egy szakasz-legénység a *Szabó Árpád* századából *Bajthay* önkéntes vezetésével. A második század önkéntesei külön koszorút helyeztek a koporsóra ezzel a felirással: „*A sebet te kaptad, de a fájdalmát mi érezzük . . .*” A gyászkocsi után a katonaság közt haladt egy sápadt, megtört katona: *Fackelman* szakaszvezető; ő volt az, ki véletlenségből halálra sebezte az önkéntest. A délutáni vonattal *Oravicára* vitték a halottat s ott ma délután temették el.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter *Koller* Ottó fiúmei m. kir. vámsegédtisztet vámtisztté nevezte ki az aradi m. kir. fővámhivatalhoz. A földmivelésügyi miniszter *Kleer* Ferencet az aradi állami jóságigazgatóságához irodai segédtisztté nevezte ki.

— **Fehér zászló az orvostani intézetben.** Budapestről jelenti: Az orvostani intézet fölveteli irodájának két nap óta szünete van. Szombat dél óta a főváros területén sem gyanus, sem hirtelen haláleset nem fordult elő és öngyilkos ember sem került az orvostani intézetbe. Ez immár ez idén a második ilyen eset.

— **A miniszter köszönete.** *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter az Aradon épülő honvéd lovassági laktanyának nevére történt elnevezéseért Arad törvényhatóságához intézett mai átiratában meleg hangon mond köszönetet. A miniszter levelét a jövő havi közgyűlésen mutatják be.

— **Honvédenekar Aradon.** A szegedi honvédenekar e hó 21-én vasárnapon itt Aradon rendez hangversenyt, a mikor az Aradi Dalegylet nagyszabású hangversenyét tartja. A dalegylet ugyanis megkereste Arad város tanácsát, hogy július 21-én a Barosparkot elzárhassa. A tanács megengedte, hogy a dalegylet a saját pénztára javára, a szegedi honvédenekar közreműködésével a Barosparkban rendezendő sétatangversenyére a parkot, minthogy ahoz Nagy Lajos bérlő beleegyezését adta — elzárhassa. A rendőrség mindent elkövet, hogy a hangverseny minél jobban sikerüljön. Részletes programját a napokban teszi közzé. A hangversenyen *Grünzweig* Adolf zeneszerző saját szerzeményének előadásakor személyesen fogja dirigálni az énekkart.

— **Uj lelkész.** *Szentleányfalván* az ev. ref. lelkészválasztás tegnap, 14-én történt meg *Csési* Imre aradi lelkész és *Varga* Imre keresk. akad. tanár, mint egyházmegyei megbízottak vezetésével. Lelkesszé egyhangulag *Juhász* Sándor hajdu szoboszlói ev. ref. segédlelkészt választották meg.

— **A minorita-templom harangjai.** Vasárnaptól kezdve az aradi minorita-egyház templomában új harangok fognak szólani. *Csák* Cirjék dr. a minoriták agilis rendfőnöke kezdeményezte a harangépítés mozgalmát, s egyuttal ő volt az első, a ki a harangok beszerzésének céljaira 500 koronát adományozott. Ugyan ilyen összeggel járult a szent célhoz *Kristyóry* János, rajta kívül a minorita-egyház, *Nyáry* Béla 200—200 koronával, a rózsafüzér-társulat 100 koronával stb. A régi harangokat, a melyek annyi évtizeden keresztül szóltak, tegnap este fél 8 órakor bucsuztatták, utoljára huzzák meg azokat. Egy hétig most csendes lesz a torony, mert az új harangokat csak vasárnap reggel 7 órakor szentelik fel, ha ugyan a toronyba való

felhuzás körül valami technikai akadály közbe nem jön. A harangfelhuzással járó építkezések, amelyek esetleg a közlekedést is gátolhatják, reggel 4 órától 7-ig délután pedig 2 órától 4-ig folynak. A minorita atyák arra kérik ez alkalomból kifolyólag a közönséget, hogy a t. mplomba való ki- és bemenetelre inkább a templom-utcára nyíló ajtót használja.

— **A német császár elleni merénylet** hírére keltették Essenben. E hír szerint a hajón, melyen a császár utazik, egy matróz meglőtte volna az uralkodót. A „*Westphalische Zeitung*” külön kiadásban emlékezett meg a hírről, mely lázas izgatottságba ejtette az egész országot. Szerencsére a hír valótlannak, egy meghibbant agy rémlátományának bizonyult.

— **Gróf Potocki és Loie Fuller.** A minap le-tartóztatott szédelő gróf *Potocki* — mint egy ismerőse egy bécsi lapban írja — a múlt évben nagyon közel volt hozzá, hogy zavaros anyagi helyzete egyszerre vajmi rózsássá változzon. Tervbe vette ugyanis, hogy egy gazdag házassággal segít magán és csakhamar megis találta a neki való menyasszonyt. A híres serpentin-táncosnő: *Loie Fuller* volt a választott hölgy, a ki ugyancsak csinos vagyont táncolt össze magának — valami két millió frankot — és a ki nem idegenkedett a gróffal való házasságtól. Tetszett neki az elegáns fellépésű fiatal ember és mert nem tudott vagyoni viszonyainak ziláltságáról, el is fogadta udvarlását. Bécsben ismerkedtek meg és itt annyira összebarátkoztak, hogy mikor *Loie Fuller* Ostendebe ment nyaralni, a gróf már majdnem mint hivatalos vőlegénye követte. Itt azonban vége szakadt a sokatigéző összeköttetésnek. Egy izben ugyanis fürdés közben *Loie Fuller* egy bécsi ember közelébe jutott. Beszédbe ereszkedtek és valahogy gróf *Potockira* jött a szó. Ekkor hirtelen megszólal a közelben egy másik bécsi ur:

— Gróf *Potocki*? Ismerem azt az urat. Elég pénzzel tartozik.

Ez a röpke nyilatkozat szöveget ütött *Loie Fuller* fejébe, tudakozódni kezdett a gróf viszonyai után és e tudakozódásnak az volt az eredménye, hogy *Potockinak* kiadta az útját.

— **A betegsegélyző pénztár vasárnapi igazgató ülésének egyik tárgya** volt az a lemondólevél, melylyel *Fromm* Frigyes a pénztár elnöki igazgatója tudomásul adja, hogy Aradról való végleges elköltözése folytán az állásról lemondani kényszerül. — A lemondó levelet *Tenner* Lajos alelnök előterjesztvén, szép szavakkal méltatta az elnöknek 6 éven át önzetlenül teljesített munkásságát; mely sajnálattal veszi tudomásul a távozás miatt történő lemondást. Az ülés egyhangulag elhatározta, hogy a távozó igazgató elnök érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti és arcképét a pénztár számára megfesteti.

— **Érdekes visszahonosítás.** Mikor néhai tornyai *Schossberger* Henrik leánya, *Schossberger* Ottil újból férjhez ment és *Howard Brown* angol kapitánynak lett a felesége, az ura révén angol alattvaló lett. *Howardné* a napokban megjelent Egerben, Hevesmegye alispáni hivatalában és az alispán kezébe letette a magyar honossági esküt, *Schossberger* Ottil tehát ismét magyar alattvaló.

— **Hirtelen halál.** Budapestről írják: *Weisz* Simon aradi születésű, 33 éves pincér, ma Aradról a fővárosba jövet, hogy itt mellbaját gyógykezeltesse. Kőbánya közlemben meghalt.

— **Rémes történet, mely kacsa.** A lemergi „*Przedswit*”-nek e hó 11-ikén *Stanislauból* azt jelentették, hogy ott *Mallerné* bábát letartóztatták, miután ő maga bejelentette, hogy két álarcos férfi fenyegetésére, kik egy álarcos nőhöz vitték, ennek ujszülött gyermekét egy süttökemencébe dobta. Hogy hol történt, nem tudja, mert kocsin vitték oda s útközben szeméit bekötötték, valamint visszamenet is. —

Ugyanakkor párisi lapok is irtak egy ily esetről.

Most a „Przedswit“ kijelenti, hogy a helyszinére küldött tudósítója kinyomozta, hogy a lapot — mistifikáltak. Egvuttal hivatkozik arra, hogy a Stanislauban átutazó francia író, Armand de Boisgilbert először közölte e mesét e párisi „Le Journal“-ban, s hogy a dolog a francia olvasókat jobban érdekelje, a rémeset színhelyéül a Finistère departementban fekvő Quimpert jelölte meg. Boisgilbert ur azt állítja, hogy a helyváltozásban nem ő, hanem a párisi lap szerkesztőse a hibás. Még érdekesebb a dologban az, hogy a Krakóban megjelenő antiszemita „Glos Naroda“ a „Przedswit“ szenzációs közleményét különböző toldásokkal „eredeti tudósítás“-ként vette át s a rémtett hősieül a zsidókat szerepelteti. A mystifikált „Przedswit“ most jól mulat krakói kollegája „eredeti tudósítás“-án.

— **A németországi válságokhoz.** Németország egyik leghatalmasabb vállalata a nürnbergi Schuckert-féle villamossági részvénytársulat ez idén nem fizet osztalékot. A kinos feltűnést keltett ügyben a következőket jelentik: A társulat, melynek alaptőkéje 42 millió, megvásárolta a csödbe jutott Leipziger Banktól, a boszniai villamos társulat részvényeit és köteles vételárt mely 42 millióra rug, azonnal kifizetni, holott eredetileg két évi törlesztés volt kikötve. A társulat ezidén 10 százalék osztalékot fizetett volna, ami teljesen megfelel a bosznia villamos részvények vételárának. A Schuckertvállalat 1893 óta részvénytársaság, eddigi legkisebb osztaléka 9 százalék, legmagasabb osztaléka pedig két év előtt 15 százalék volt. A Schuckert-féle vállalat tulajdonában vannak a kontinentális-villamossági társaság majdnem összes részvényei is. E társulat, melynek részvénytőkéje 32 milliót tesz ki, szintén nem fizet az idén osztalékot. A tegnapi tartott közgyűlésen az igazgatóság egy tagja javaslatba hozta, hogy vonják még az igazgatók és hivatalnokok tantiémjeit és egyéb járulékait, ami nem kevesebb, mint 749.250 márkát tesz ki. Auer birodalmi tanácsos és az elüklő Maffay kikelték a javaslat ellen és rámutattak a veszélyes következményekre, melyek a hivatalnoki kar megkárosításával beállhatnának. A közgyűlés ennek folytán a javaslatot elvetette.

— **A kormányozható léghajó.** Párisból érkezett hírek azt jelentik, hogy Santos-Dumont kormányozható léghajója a második napon kudarcot vallott. Szombaton délelőtt szállt fel léghajójával a bizottság előtt, melynek arról kellett itélnie, hogy odaadják-e Santos-Dumontnak a Henry Deutsch de la Maurthe alapította százezer frankos díjat. A kormányozható léghajó egy ideig pompásan működött, de egyszerre a motorja megszűnt működni és azontul a szelek játéka lett. Santos-Dumont késsel felvágta a gázgömböt, mire a léghajó lassankint alábszállt és báró Rothschild boulogne-sur-seinei nyaralójának a kertjébe esett. Arról, hogy Santos-Dumont megnyerte-e a százezer frankos díjat, két, homlokegyenest ellenkező távirat van. Az egyik hír szerint, a bizottság oda ítélte neki a díjat, mert a pályázat feltételének eleget tett. A pályázat feltétele az volt, hogy Saint-Cloudból kell felszállnia, meg kell kerülnie az Eiffel-tornyot és Saint-Cloudba vissza kell térnie, az egész utnak pedig harminc percnél nem szabad tovább tartani. Első nap Santos-Dumontnak sikerült ezt a célt elérnie. A másik távirat szerint a bizottság nem volt megelégedve Santos-Dumont kísérletével és nem adta ki neki a díjat. Az utóbbi hír valószínűbbnek látszik. A kormányozható léghajó, amit Santos-Dumont bemutatott, harmincegy méter hosszú és ötszázhusz köbméter térfogatú. A léggömbre nem csónak van akasztva, hanem könnyű állványszerkezet. Ennek közepén nyereg van a léghajós számára és ugyan ott van a négyhengeres motor, mely tizenhat lóerőt fejt ki. A motor kétszárnyú levegőcsavart hajt. A kormányának, mely tavalyi kísérlete alkalmával nem volt megfelelő, Santos-Dumont új alakot adott.

— **Az angolok Ugronja.** Az európai sajtót annak idején bejárta az a hír, hogy Sir Ashmead Bartlett, az angol parlament egyik legkimagaslóbb alakja csödbe jutott. Most azt jelentik Londonból, hogy Ashmead Bartlettnek a csödbbírósg előtt tett vallomásából kitűnik, hogy nevezett a szultántól jelentékeny koncessziókat kapott. Erre a „Daily News“-megjegyzi, hogy ime: ez a magyarázata annak, hogy miért ítélte el Ashmead Bartlett a törökellenes mozgalmat, mely az örményországi kegyetlenkedések hírére egész Angliára kiterjedt. Nevezett lap hozzáteszi, hogy ime, minden államban ugyanazt a jelenséget látjuk. *Az előkelő parlamenti férfiak nagy befolyásukat saját céljaikra használják ki.* Ezt bizonyítják a francia panamisták, az Ugron esete stb. Eddig azt hittük — így végzi a „Daily News“ — hogy mi angolok politikai tisztesség tekintetében kivételet képezünk, de, úgy látszik, ezzel az erényvel már mi sem bírunk.

— **A rejtélyes idögen.** Sok szó eset már Baksi Sándor munkásról, akit a budapesti rendőrség a múlt hét elején a keleti pályaudvaron letartóztatott. Azzal tette magát gyanússá, hogy leült a váróterem egyik padjára és a táskájában levő értékes ékszereket lerakta maga mellé. A főkapitányságon minden felvilágosítást megtagadott, a nevét is csak hosszas valtatás után árulta el. Eperjessy Károly rendőrfogalmazó a nyomozás során megállapította, hogy Baksainak mennyire érdekében áll viharos multját eltitkolni. Ez az ember Amerikából jött Budapestre. Amerikában egy márványgyárban dolgozott. Amikor Magyarországra jött 12 ezer korona készpénze volt. A pénzzel nem érte be, és Perbenyiken betört Hazay Béla ev. ref. lelkész lakásába és sok értékes drágaságot lopott el. Zsádány községben egy uri lakásba szökött be és több aranyékszert vitt magával. Ezután folytatta betörő munkáját és Keszthelyen, Szent-Péteren és Miskolcon követett el betöréses lopásokat. Egész garmada értékes holmit találtak nála s nincs kizárva, hogy a további vizsgálat során még egyéb turpisságok is kiszűnnek a veszedelmes betörőre.

— **A kis harang.** A múlt héten leráspolták és ellopták a budai kórház-utcai temető kápolnájának kis harangját. Ma megkerült az azóta néma harang, amelynek kivágták a nyelvét, hogy kongása árulója ne legyen a tolvajoknak. Kora bajnalban egy rendőr észrevett egy munkás külsejű férfit, a fején nagyon különös formájú kalap volt. Utána ment és amint közélébe ért, meglátta, hogy a különös kalap nem is kalap, hanem — harang. Bekísérte a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy a harang a kórház-utcai temető harangja. A rendőrség előt a tettes töredelmes vallomást tett.

— **Eltűnt magánhivatalnok.** Balogh Mátyás mezőtúri születésű 41 éves magántisztviselő Mezőtúron meglátogatta baldokló édesanyját. E hó 10-én Mezőtúrról elutazott, s azóta nyoma veszett. Kétségbeesett hozzátartozói bejelentették az eltűnését a rendőrségen, amely most keresi.

— **Gyilkos földesur.** Metzről jelentik: Báró Stiteneron földbirtokos, a lotharingiai Carrière-kastély tulajdonosa, e hó 12-én egy, a vízvezeték építésénél dolgozó olasz munkást lelőtt. A bárót, a ki állítólag már hosszabb időt töltött egy gyógyintézetben, a nép oly embernek ismeri, ki minden erőszakosságra képes. Birtokán korlátlan kényurnak képzelet magát, idegen embereket ott nem tűr, s a kik mégis odamegynek vagy véletlenül odavetődnek, lelővéssel fenyegeti. A munkásnak, ki éppen guggoló helyzetben dolgozott, a halálos golyó a mellén ment át. A gyilkosság miatt a környék lakossága közt nagy ingerültség uralkodik. Hogy vajon a gyilkost letartóztatják-e, erről nem szól a tudósítás.

— **Gyorsvonat elől a személyvonat elé.** Súlyos baleset érte ma Beidelbeck Tamás 34 éves

pályaeiőmunkást a kelenföldi pályatesten. A vágányok között dolgozott, amikor észrevette, hogy a 6. számú bécsi gyorsvonat közeledik. Atugrott a másik sínparra, nem látva, hogy azon a 23. számú személyvonat robog felé. A kerek alá került, amelyek mindkét lábát lemetesztették. Mletveszélyes sebeivel a Rókus-kórházba szállították.

— **Házkutatások Vásárhelyen.** Megirtuk legutóbbi számunkban, hogy Thorockay nádmező-vásárhelyi főispán az eleinte koholtnak mondott levelek közléséért levéltitok megsértése miatt tett panaszt s a levelekért Garzó Imrénél a vizsgálóbíró házkutatást tartott. Most újabb házkutatásról érkezik hír. A főispán egy pótfeljelentésére Kovács Kálmán vizsgálóbíró megjelent a „Hódmezővásárhely“ lap szerkesztőségében, mert a főispán azt állította, hogy ott a legközelebbi lappeldány számára újabb levelek vannak szedésben. A vizsgálóbíró azonban semmit sem talált.

— **Edénypiac a Ferenc-téren.** A város tanácsához az Andrényi Károly és fiai cég ma egy kérvényt adott be, amelyben arra kéri a tanácsot, hogy az aradi országos vásárokról beözönlő vas- és porcellán-edény árusokat a Szabadságtérről a Ferenc-térre helyezze át. A tanács szombati ülésén dönt a kérelem felett.

— **Szegény képviselőjelöltek.** A Tüzoltó Közlöny legújabb száma közli a következő sorokat:

— *Bajtársak! Csak olyan képviselőjelöltre adjuk szavazatunkat, ki a tűzrendészeti törvény megalkotását és a tűzbiztosító-társaságoknak tűzoltói célokra leendő megadóztatását programjába veszi.*

Ismeretes az agráriusok országos akciója, amelyben a különböző pártállású jelöltek az ő törekvéseiknek igyekeznek megnyerni. Ismeretes a tisztviselők országos mozgalma, amelylyel a képviselőjelöltek arra akarják szorítani, hogy kötelezzék magukat a tisztviselők kívánalmainak pártolására. A szociálisták az általános választói jognak a programmba való felvételét követelik a jelöltektől, már tudniillik ott ahol e követelésre módjuk is van. Hallottunk valamit valami kisiparos agitációról is. És most jönnek a tüzoltók. Hátha még az augusztusban tartandó országos dalargyűlés is felállít politikai követeléseket. Szegény képviselőjelöltek!

— **Hol kapható játékaru feltűnő jutányosan és rendkívüli választékban?** A játékevásárlás igazi forrásainak ismerjük Porter Vilmos áruházait. Ki gyermekeknek örömet ohajt szerezni, helyesen cselekszik, ha Porter Vilmost keresi fel. Angol sportjátékok ugyanott nagy választékban.

— **Az oboista flegmája.** Verdi rendkívül szigorú volt a próbákon a színház személyzetével szemben. Az álarcosbál egyik próbáján az oboista a nyolc órára kitűzött próbára félkilenc órakor jött csak. Akkor sem sietett, hanem lassu lépésekkel ment a helyére. Verdi haragosan kiáltott rá:

— Mit jelentsen ez? Ön késik egy félórával!

A zenész nyugodtan leült, összeállította a hangszerét és egy szót sem felelt. Verdi egyre dühösebb lett és így kiáltott:

— Feleletet akarok! Mért jött ilyen későn? Erre az oboista kétségbeesett arccal, de a legnyugodtabb hangon így szólt:

— De drága mester, örülünk, hogy legalább félkilenckor itt vagyok!

A zenekar tagjai nevetni kezdtek erre a feleletre. Verdi is.

— **Ujtás! Honisch L. István** cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiái tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vízít fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz

tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujításra.

— **Nem!** . . . Párisból mulatságos eset híret jelentik. Az egyik külvárosi anyakönyvezető előtt diszes násznép várta, hogy a fiatalokat összeadják. A maire szokás szerint megkérdezte a vőlegényt:

— Hajlandó-e nőül venni N. N. kisasszonyt?

— Igen. — volt a válasz.

Mikor azonban a menyasszonyt kérdezte meg, a szép leány határozottan felelt:

— **Nem!** . . .

A vőlegény mint villámsujtott állott helyén. S minthogy a törvénye értelmében a kérdést ismételni nem szabad, a násznép szétment, a lakadalmat beszüntették. Pedig a menyasszony csak zavarában válaszolt *nem-mel igen* helyett. Ismét utána kellett járni a dolognak s minden formalitást előlről kezdeni. A második esküvőn a kisasszony valószínűleg jobban fog vigyázni a nyelvére.

— **Köszönetnyilvánítás.** Roth Regina urhölgy Buttyinból, Moskovitz Jakab ur ezüstkakadalmi alkalmával 10 koronát adományozott az „Aradi izr. kiházásító egyesület” részére, amely nemeslelkű adományát a leghálásabban köszönetét fejezi, Kohn S. N. elnök.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Hajsza a rablók után.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 15.

Vakmerő betörés történt a múlt héten *Szent-Benedeken*. E hó 12-én követték el az egyik betörést Schwartz Ignác házában, a kinek a rövidáru üzletét feltörték s azon behatoltak Schwartz lakosztályába is. Ott revolvért szegeztek a megrémült kereskedőre és nejeire, így kényszerítették őket a pénz átadására.

Schwartz a meglepetés és a félelem következtében átadta a rablóknak a szekrényben őrzött pénztárcát 150 forinttal, mire a rablók magukhoz vettek még az üzletből néhány értékesebb árucikket s azzal eltávoztak, megfenyegetve Schwartzot, hogy az esetről ne merjen szólni senkinek.

Mindennek dacára másnap reggel Schwartz bejelentette az esetet a csendőrségnek, mely a nyomozást megindította. Másnap vagyis 13-án éjjel a csendőrség éppen őrjáratot teljesített, a mikor az Iskola-utcából lövéseket hallottak. Abban az irányban futottak tehát, de a mint az egyik utca keresztezésénél befordultak, négy bekormozott arcu ember toppant eléjük, kik futva menekültek.

A két csendőr utánuk futott, miközben a rablók több izben rásütötték fegyverüket az üldöző csendőrökre. Így tartott ez a hajsza a falu végéig, a hol kocsi várta a betörőket, melyre fölugráltak. Pördi Antal, az egyik rabló azonban már nem tudott fölugrani a kocsira, mert az egyik csendőr által *találva, összeesett*.

A rablók azon éjjel Farchi Mór lakásába törtek be és ennek pénzszekrényét akarták feltörni, de a kocsis, ki észrevette őket, lármát csapott. Ezért a rablóknak menekülniök kellett, de az üldöző Papdi András kocsist menekülés közben lelőtték s az másnap *meg is halt*.

A meglőtt Pördi Antal megnevezte azután társait Kuruc Menyhért, Babics Mihály és Babics Ferruc eleki lakosok személyében, mint a kik már több hasonló rablást követtek el. A banda tagjait a csendőrség elfogta.

A babona áldozata.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 15.

Megrendítő eset történt e napokban Lele községben, hol egy fiatal asszony esett áldozatul a babonának. Babos Sándor fiatal gazdember alig egy év óta élt boldog házasságban feleségével, a ki boldog állapotban volt.

A fiatal asszonyka szeretett volna sok mindent megtudni a természet titkaiból s kíváncsiságában a babonához fordult. Tegnapelőtt a fiatal Babos Sándor cselédjeivel együtt egész nap a mezőn dolgozott. A menyecske, tekintettel előre haladott állapotára egyedül volt otthon a házba. — A véletlen éppen úgy akarta, hogy sátoros cigányok kerültek a faluba s ezek közül két cigányasszony sorba vette a házakat, hogy, a hol lehet, csaljanak és lopjanak.

Ez a két cigányasszony bevetődött Babosékhoz is s a mint a menyecske állapotát meglátták és észrevették, hogy egyedül van a házban, rögtön készen voltak a terveikkel. — Először csak kártyát vetettek neki, innen indult ki a többi komédia. Az asszonykát becsalták a kamrába, ott tüzet rakattak vele s megparancsolták neki, hogy a *mig a tűz ég, addig járja azt folyton körös-körül*.

A cigányasszonyok ekkor rázárták a kamraajtót s ők nyugodtan fosztották ki a szobát és elvittek mindent, a mi csak elvihető volt. A bezárt asszonyka pedig addig járta körül a tüzet, míg nem a nagy füstben elájult s ebben az állapotban *meggyuladt a ruhája és ő teljesen összeégett*. A cigányasszonyok távozását észrevette egyik szomszéd asszony, a ki rögtön átment Babosékhoz, de már akkor a kamraablakon csapkodott ki a láng s Babosnét nem lehetett élve kimenteni.

A két cigányasszonyt s velük az egész cigánykaravánt a csendőrség elfogta.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Itt a kabátom is! . . . A pörös ember mind el van keseredve. De ennek a lelki állapotnak csak ritkán szokott olyan erős hangot adni, a mint azt Székely Armin budapesti szabómester, a sas-utcai Székely Armin és fia cég tagja tette. A dolog egy tárgyaláson történt, a mely a szabók ipartestülete előtt folyt. Székelynek az ellenfele Kohn Pál dr. ügyvéd volt s amaz a tárgyalás alatt kifakadt egyszerre:

— Egészen megnyuzott már az ügyvéd ur, itt van hát — a kabátom is!

Szólt s ott mindjárt hirtelen *lekapta magáról a kabátot s az ügyvédhez vágta*. Képzeltetni, milyen hatást tett a heves jelenet. A szokatlan látvány természetesen Kohn Pál dr.-t bántotta legjobban, a ki úgy tudta, hogy Székelylyel szemben semmiféle helytelenséget el nem követett. Sietett is rögtön a büntető járásbíróshoz és följelentette a bántalmazóját *rágalmazás*, valamint becsületsértés miatt. A mai tárgyaláson, mely Baumann dr. bíró előtt folyt, sokkal csöndesebben viselkedett a bepanaszolt szabómester. Beismerte, hogy a kérdéses alkalommal hibázott, de — ugymond — nagyon izgalott volt s a mit tett, azt nemcsak sajnálja, de érte bocsánatot is kér. Erre a megsértett ügyvéd, mlután Székely tiz koronát is adott jótékony célra, visszavonta a panaszát, — bíró pedig *megszüntette* az eljárást.

NAPIREND.

Július 16. Kedd. Róm. kath. naptár: Karm. boldogasszony. — Protestáns naptár: Karm. boldogasszony. — Görög-keleti naptár (július 3.): Jácint vértanú. — A nap két 4 óra 4 perckor, nyugszik 7 óra 35 perckor. — A hold két 4 óra 45 perckor, nyugszik 7 óra 33 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 758.9 milliméter, délután 2 órakor 758.4 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $^{\circ}$ + 18.2, délután 2 órakor $^{\circ}$ + 27.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 2, délután 2 órakor E. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hőemelkedés, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapok kivételével, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülőterem.

Július 16. Az aradvárosi szabadelvűpárt végrehajtóbizottságának értekezlete délután 5 órakor (Millennium külön terme.)

Július 21. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Gainára. — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Arana-épület.) — Az aradi vas- és fém munkások szakegyletének júliálisa (Csálai erdő.) — Az aradi műkedvelő ifjak egyrészenek műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma Kurticson (Központi kávéház.)

Július 23. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Körorvosválasztás Szemlakon.

Július 24. A marosmenti halásztársulat közgyűlése.

Július 25. Az uj-szent-annai ifjuság Anna-bálya (Wéger-kerthelyiség.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

— **Békéscsabai közraktarak.** Julius hó 13-án raktáron levő gabona-, termény- és iparcikkek álladéka 31,700 métermázsa. Ezekre kiadott kölcsönök összege 160.000 korona; áruforgalom ez évben 90.600 métermázsa.

— **Bécsi vágómarhavásár.** (Telefon-jelentés.) Felhajtott 5271 darab. Ebből magyar jószág 3385, galíciai 906, német 980, továbbá 1518 apró jószág. Fizettek magyar ökörért 52—75, galíciaiért 54—74, németért 56—78 koronát mmázsánként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 15.

• Déli tőzsde. A buzakínalat elegendő, a vételkedv mérsékelt. Bágyadt irányzat mellett 14.000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonauemek bágyadtak. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.01—8.02
Rozs októberre	6.90—6.91
Zab októberre	6.30—6.31
Tengeri júliusra	5.25—5.26
Tengeri augusztusra	5.33—5.34
Tengeri 1902. májusra	5.01—5.02
Repce augusztusra	12.90—12.90

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	8.01—8.02
Rozs októberre	6.84—6.86
Zab októberre	6.31—6.32
Tengeri júliusra	5.32—5.34
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1902. májusra	5.02—5.03
Repce augusztusra	12.75—12.80

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	626.75
Magyar hitelrészvény	631.—
Leszámitolóbank részvény	429.—
Rima-Murányi vasmű részvény	439.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	635.50
Közuti vasut	572.50
Városi villamos vasut részvény	234.—

S z e s z ü z l e t.

— Julius 15. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 0 korona fogyasztási adót. Száritott moslák: 12.80—13.— korona mmázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, július 15.

Magyar aranyjáradék 40/o	118.—
Magyar koronajáradék 40/o	92.95
Magyar arany 41/20/o	120.25
Magyar ezüst 41/20/o	100.—
Magyar keleti vasut	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerevényországi kölcsön	172.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	143.50
Osztrák papírjáradék	98.75
Osztrák járadék ezüst	98.75
Osztrák járadék arany	117.60
Koronajáradék	95.75
1860-iki Államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1640.—
Magyar hitelbank részvény	632.50
Osztrák hitelbank részvény	628.50
Osztrák-magyar államvasut	636.—
30 frankos arany (Napoleonkor)	19.04

A nyaraló- és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom

40,000 kötetes kölsönkönyvtáramat,

Aradon, Átzel Péter-utca 1. szám, (az udvarban)
Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható és a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom összes jelesebb termékei képviselve vannak.

A vidékre való elküldésre és visszazállításra nézve a legnagyobb kényelemtől gondoskodtam. Annyi művet szolgáltatok ki, amennyi egy óra elegendő. Az el- és visszakiadás egy lakattal elzárt ládikában történik, amelyben mindannyiszor mellékelve van a nyomtatott és a ládika tetejére ráragasztandó cég-cím, úgy, hogy a kényelmetlen csomagolás, sőt még a címzés is teljesen mellőzhető.

A könyvek újak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Kölcsöndíj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Legújabbban érkezett **Szomaházy**: „A színház”, Kozma: Aggregények, Hope: Hentzau R., Tostoj: Mi tartja fenn az embereket? Lo'i: Tünnőkepek. Feuille: Egy párisi nő története, Vincent: A herceg kisasszony. Városv: Mosolygó lapok. Ortleb: Úgyes varázsló, C. Sylva: Rajzok, Karcag: Macskák, Horváth P.: Fátum.

Németben: Stettenheim Heitere Erinnerungen, Moderner Knigge, Wippchen in Chicago, Karpeles: Heine und Bacharach, Golowin Russische Geheimnisse, Quantner: Die Folter, Die Schand- und Ehrenstrafen, Schönthan: Lachende Radlerwelt, Hyppokrat: Sexuelle Politik, Nodier: Trilby, Georgy: Berliner Range, Zola: Arbeit, Zola: Der Siegeszug, Wagenhofer: Parkett und Boheme, Senden: Unverdorben, Reichenbach: Frau Eva, Droz: Im Ehestand, Prévost: D. Kind d. Ehebrecherin, Tellman: Schwarze Zöpfe, Urban: Tagebuch einer Kammerjungfer, Schnitzler: Frau Berta Garlan.

Franciában: Montilaud: La chair, Tillet: De nos jours, Zola: Le travaille.

A vidék legteljesebb ifjusági kölsönkönyvtára, melyben minden számottevő ifjusági irat, az összes klasszikusok stb., magyar, német és francia nyelven kaphatók, ugyszintén az összes újdonságok is.

A kölsöndíj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

703

KERPEL IZSÓ

kölsönkönyvtára Aradon.

CSARNOK.

Az öreg.

Irta: **Sebők Zsigmond.**

(Vége.)

Este volt már, mikor a vonat a fővárosba érkezett. Fáradság szállt le az öreg a kocsiból és ment ki a nagy térre, mely a vasuti palota előtt terjeng. Odakünn nagy fehér villamos gömbök fénye világította meg a vasuti épület óriási homlokzatát, míg a városba sárgás lánghonalak húzódtak be végtelen hosszúságban. Az öreg mester ellenségesen nézte azt az elébe bontakozó háztengert. Hiszen ez a Sodoma sordorta le az ő szelid, jó fiát az erény utjáról!

És minden lépéssel fagyos leheletként érintette az a gondolat, hogy nemsokára bizonyosat fog tudni. Ettől a bizonyosságtól falevéként remegett.

Megállt a téren. Nem tudott tovább menni, mert a lábai megroggytak, amint arra gondolt, hogy mi hir fogja fogadni, amikor bekopogtat fia lakására. Vajjon nem hozzák-e ki véres testét fehér lepedőben... Szédült.

Egyszerre megrendült. A téren a fiának egyik ismerősét vette észre, amint a tömeben haladt. Az öreg szíve görcsösen összeszorult. Ah, ez már tudja, ha csakugyan elkövette Kálmán az öngyilkosságot! Rája akart kiáltani, de a hang torkán rekedt. Inteni akart kezével, de karja, mint a tört ág, erőtlennül leesett. Amaz pedig gyorsan eltűnt a sokaságban.

Mást gondolt. A tér sarkán állt egy rendőr. Az öreg mester odasompolygott hozzá és félénken megkérdezte:

— Történt valami tegnap vagy ma a fővárosban? (Egyenes kérdést nem mert intézni.)

A rendőr ránézett az öreg emberre, aki ilyen furcsát kérdez, aztán megveregette a vállát:

— Menjen aludni öreg, menjen! Aludjék egy kicsit.

Ezzel elfordult. Az öreg elszánta magát, hogy bérkocsira ül. Gyorsan gördült vele tova a kocsi, elmaradozott a lámpasor és néhány néptelenebb utca átvágása után megálltak egy ház előtt.

Az öreg leszállt s félénken állt meg a ház alatt, melynek ablakai mint nagy fenyegető szemek néztek le reá. A kapu még nyitva volt és aljában néhány gyerek ácsorgott, akik bizonyára tudják már, ha történt valami a házban. Meg is szólította őket... A kicsik nem tudnak semmit.

Melegség futott át szívéen! S úgy tetszett neki, mintha az apróságok szájával Isten szólna hozzá. Isten harmatoztatná szívére a remény balzsamát. Hiszen, amint rábámulnak ezek a gyermekek az ő eleven, csillogó, nagy szemükkel, csakugyan olyanok, mint valami borzas angyalok. De mikor a lépcsőn mászott fölfelé, már megint elhagyta a csélcsep bizalom. Iszonyuan szenvedett. Az emeletokről, a lépcsőház ablakaiból mintha ijedelmes árnyékok integetnének feléje: Késő!

Végre ott állt az elsőemeleti ajtó előtt, ahol a fia lakott. Az ajtó zárva volt, remegő keze a csöngetyű gombját kereste, de oly gyöngén nyomta meg, hogy csak a harmadik csöngetésre hallatszott mozgás az ajtó mögött. Álmos cselédleány dugta ki a fejét és a kezében tartott gyertya világánál gyanakodva nézte a jövevényt.

— Én, Gábor Ferenc vagyok... a Kálmán apja...

A leány kimeresztett szemmel nézett az öreg emberre és csaknem elejtette a gyertyát ijedtében.

— Az urfi apja? — dadogta.

Azután lelkendezve bekiáltott a szobába.

— Nagyságos asszony, nagyságys asszony! Itt van a Kálmán urfi apja.

Egy éltes, kövér asszony jött ki. Látható zavarban volt, mikor az öreg ember belépett, míg a cseléd még egyre száját tátva állt a háta mögött. Az öreg elboruló szemmel nézett rájuk. Nár most bizonyos, hogy ezeknek a különös tekintete a katasztrófát hirdeti. De még elcsillant előtte egy utolsó halvány sugár. Remegve kérdezte:

— Itthon... van... a fiam?

— A fia? — szólt az asszony fojtott hangon. — Nem... nincs itthon...

Mély csönd támadt. Az öreg beszélni próbált, de nem sikerült. Melle kinosan zihált. Végre nagynehezen ezt hörögte:

— Valami történt?

Az asszony némán intett fejével igen-t. Az öreg lehorgasztotta a fejét. Nos, hát itt van az utolsó kérelhetetlen perc. Itt az ő életének a határa, ami ezután következik, az a kétségbeesés, a bánat, a sir, a megsemmisülés...

— Meghalt? — kérdezte, azaz, csak azt hitte, hogy kérdezte, mert bár mozgott az ajka, szó nem hagyta el. Csak a szeme beszélt, kérve, esdve, hol az urnához, hol a cselédhez, akik szintén el voltak fogódva. A cseléd a szemét törülgette, ami az öreget fölírta.

— Meghalt? sutogta most már érthetőbben.

— Meghalt! — intett az asszony. — A kórházban van...

Az öreg erre úgy összezsugorodott helyében, mintha csakugyan rázuhant volna az a nagy, nehéz, sújtó ököl, mintha egyszerre felnyire törpült volna. L'anaszos, szomorú hangon kérdezte:

— Hát már most, hogy mondjam én meg ezt a szegény öregemnek?

A szalmaszálak elszakadtak, a püspök keze, melybe fogózott, kisiklott görcsös ujjai közül. Vége mindennek. Összezuzva, összetörve, eredj szegény öreg utadra, mely már rövideske csak, mert nem a te szivtelen, nyomorult fiadat érte igazán a golyó, hanem tégedet.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszóló reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszóló délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	9.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	9.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeséről szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Julius 15. —

Vass Szálloda. Leipnik Ferdinánd kereskedő Szlatina. — Meroune magánzó Világos. — Bogdán Emil takarékpénztári igazgató Komlós. — Alföldi József utazó Budapest. — Berényi Zoltán mérnök Budapest. — Enst Béla utazó Budapest. — Borsos Géza főszolgabíró Borosjenő. — Popesku Romulus sjegezó Aranyág. — Göss Róza magánzó Budapest. — Lipchart Henrik Lintz

Nádor szálloda. Tassy Pál kir. főgyógyász Nagyvárad. — Veisz Márton kereskedő Budapest. — Valcon József magánzó Algyest. — Tulkan György orvos Marosujvár. — Popovics Jusztin főjegyző Gyula. — Tornya Gyula ügyvéd Temesvár. — Salamonné magánzó Apatin. — Oberländer Ferenc utazó Temesvár. — Fehér József földbirtokos.

Színház Uj-Aradon,

a Martini-féle söresarnokban.

Bérlet szünet.

Kedden, 1901. évi július hó 16 án

A rang és mód.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Szigethy József.

SZEMÉLYEK:

Bannai Gábor Gáspár J.	Sándor, fiuk Erdélyi R.
Clarisse, neje Ferenciné.	Auenberg gróf Várady J.
Irma, leánya Gáspár M.	Eltei Oszkár, Gáspár K.
Bannai Gerő Szathmáry.	Taner Vetési D.
Erzsébet, neje Rózsáné K.	Weber, úzer. Ifj. Gáspár J.

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Az Aradi Közlöny nyomdájában

néhány jóerkölcsű fiu

tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Üzlet-átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy
Forray-utca 8. sz. alatt eddig

Komlós Ferencz-féle

**uri-, női-divat-, czipő-áru-, müvirág- és sirkoszu-
gyári raktárt,**

mely ezideig mint Schneider D. budapesti czég bizo-
mánya lett vezetve, **saját számlámra átvettem.**

Az üzletet teljesen **új árukkal** szereltem fel és
igyekezni fogok **szolid árak, kitűnő minőség,**
valamint **pontos kiszolgálás** által a n. é. közön-
ség b. bizalmát teljes mértékben kiérdemelni.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

BRAUNS.

Arad, Forray-utca 8. sz.,

uri-, női-divat- és czipő-áru-, müvirágok-, müvelek- és sirkoszu-
raktára. 951

Árverési hirdetmény.

Tótkomlós község előljá-
rása közhirre teszi, miszerint
a község tulajdonát képező
„Komló“ szálloda az 1902. év
január hó 1-től kezdődő 6 évre,
— a piaci helypénzszedési jog
pedig ugyanakkor kezdődő 3
évre az 1901. évi július hó 28-án
d. u. 3 órakor megtartandó
nyilvános szóbeli árverésen ha-
szonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a köz-
ség első jegyzőjénél megte-
kinthetők.

Tótkomlós, 1901. évi július
hó 13-án.

948 Községi előljáráóság.

62—1901. k. p. v. szám.

Hirdetmény.

Az aradvárosi választó kerület-
ben az országgyűlési képviselővá-
lasztóknak folyó évben érvényes
bírándó ideiglenes névjegyzéke el-
len beadott felszólalásokra hozott
határozatok az 1899. évi XV. t.-cz
148-ik szakasza szerint f. évi jú-
lius hó 20-tól 30-ig a városház
emeleti tanácstermében közszem-
lére kitétetnek. Szabadságában áll
azt bárkinek megtekinteni és a ho-
zott határozatok ellen a nagymél-
tósági m. kir. Curiához felebbe-
zéssel élni.

Arad, sz. kir. város központi
választmányának 1901. évi július
hó 2-án tartott üléséből.

Salacz Gyula, s. k.
polgármester.
közp. választm. elnök.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az arad-
városi adókövető-bizottság még ed-
dig meg nem adózott iparosok,
kereskedők, orvosok és minden-
nemű nem fix jövedelemmel bíró
adókötelesekre vonatkozó III. oszt.
kereseti adó kiszámítási javaslato-
kat f. é. július hó 18-tól kezdőleg
a városház emeleti kistermében
fogja tárgyalni és 1901. évre az
adót megállapítani.

Miről az érdekelteket azzal ér-
tesítem, hogy a javaslatok elleni
kifogásaikat ezen bizottság előtt
szóval, vagy írásban előadhassák.
Arad, 1901. július hó 15-én.

Szalay Károly.
bizottsági elnök.

15412—1901.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén
gyakorlandó korlátlan, korlátolt és
kis mértékben való szesz italok-
nak mily mennyiségben kimérésé-
ről az aradi m. kir. pénzügyőri biz-
tosság által szerkesztett összeírás
jegyzék 14. ivét az állami italmé-
részi jövedelekről szóló 1899. évi
XXV. t.-cz. 17. szakasza és az erre
vonatkozó utasítás 17. szakasza
értelmében 1901. évi július 13-tól
július 20-ik napjáig bezárólag a
város fogyasztási adófelügyelőség
hivatalos helyiségében közszem-
lére azzal tesszük ki, hogy azok az
érdekeltek — a kik t. i. ez évi
május és június hónapban italmé-
részi engedélyt nyertek nemcsak
megtekintetnek, hanem azokban
kitüntetett forgalmi adatokra nézve
az érdekeltek bármelyike részéről
esetleg az ipartestület és keres-
kedelmi testület részéről is észre-
vételek tehetők, — mely észrevé-
telek a város fogyasztási adófel-
ügyelőségénél írásban nyujtan-
dók be.

Arad, 1901. évi július hó 6.

A városi tanács.

Tűzifakezelőségben

Jártas

erdőkezelő

és egy óvadékképes

pénztárnok

kerestetik.

Ajánlatok bizonyítvány, másodla-
tokkal **Groszmann Farkas** cím
alatt **Acsuzára** (Aradmegye) in-
tézendők. 953

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

28902—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállit-
mányok a vasuti üzletszabályzat 70.
§-a értelmében nyilvános árverés utján,
d. e. 9 órakor az alább felsorolt állo-
mások teheráru raktáraiban a követ-
kező napokon kerülnek eladásra, mely-
hez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	f. é. július hó
Bpest. ny.	18-án
Nagyvárad	18-án
Pozsony	22-én
B.-Csaba	22-én
Szeged	23-án
Kassa	23-án
Szabadka	23-án
Kolozsvár	24-én
Pécs	24-én
Debreczen	24-én
Bpest dpart	25-én
Veszprém	25-én
Arad	25-én
Kecskemét	29-én
Győr	29-én
Zágráb	29-én
Miskolcz g. p. u.	30-án
Eszék	30-án
Ujvidék	30-án
Bpest-Józsefváros	31-én
Szatmár-Németi	31-én

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.

„Balf kénes iszapfürdő“

Sopron mellett,

a hasonló vasuti állomás közvetlen tözsomszedságában.

Télen és nyáron nyitva.

A gyógyfürdő erdős hegyektől védett gyönyörű völgyben terül el. Por-
mentes ozonius levegő.

Javalva van: izom és izületi csúz, csuzos hűdések, köszvényes izületi
lob, idült izzadmányok, görvéllyör, bujakör, idült fémmergezés, az idegek
betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és külön-
böző csontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Meleg kénes fürdők. Kénes-vasas lápfürdők, melyek
női bajoknál és idült csuznál használatnak (a hivatalos vegyelemzés szer-
int vasoxyd tartalomban 18-szor oly erősek, mint a világhírű Marienbadi
moorfürdő.) **Villamos kénesvízfürdők.** (Dr. Gärtner módszere szerint,) melyek
főleg idegbántalmaknál alkalmaztatnak rendkívüli sikerrel, **villamos fényfür-
dők** elhízás ellen. **Szénsavas pezsgőfürdők** szív- és idegbajok ellen, dr. Reitler-
féle **forróleg készülékek.** **Hidegvízgyógyintézet.** Az összes fürdők a mai kornak
megfelelően, a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve.

100 ágyra berendezett **állandó munkás sanatorium,** mely a ma-
gas belügyminiszteriumnak 1899. évi november hó 15-éről kelt 117214/VL
számu rendelete értelmében az ország összes törvényhatóságainak, nemkü-
lönben a betegsegélyző pénztárak figyelmébe ajánlatott. A m. kir. állam-
vasutak alkalmazottai ezen sanatoriumba utaltatnak fürdőhasználat czéljá-
ból. Ezen munkás sanatorium beteget nap 1 frt 08 kr.-ért teljes ellátás, u.
m.: étkezés (reggeli, ebéd és vacsora) lakás, takarítás, világítás és a meleg
kénes fürdők használatát élvezik.

Ivó kúránál a kénes savanyuvizforrások és egy főleg a vese és hólyag-
bántalmaknál kitűnő gyógyhatású **lithumos savanyuvizforrás** lesz használva,
mely utóbbi savanyuvíz 25 üvege (fél liter) 5 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítással szolgál: **Balf kénes gyógyfürdő igazgatósága,**
vagy a tulajdonos **Med. dr. Wosinski István.** Posta, vasuti és telefon állomás a
fürdőtelepen. 857

A női szépség emelésére,
tökéletesítésére a fenn-
tartására a legkiválóbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zairmentes ké-
szítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szűntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesser) és min-
den más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde
bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisít-
ások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyém-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól teasek óvakodni és csakis oly készit-
ményeket elfogadni, melyek czimere és védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményeim a nméltósági m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

**A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
mial intézet és központi vegykerületi állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.**

Üres téglolyek vissza nem vétetnek, sem meg nem löltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és kenczeraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fénymázakat s minden e szakmába vágó cikkeket legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751

Amerikai padlózománcz készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

1147—1901.

Árverési hirdetmény.

Kerek község alólírott előjárói által ezennel közhirrre tétetik, hogy Kerek község tulajdonát képező vadászati jog 1902. évi január 1-sőtől számítandó hat egymás után következő évre Kerek község házábanál 1901. évi július 30-án d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adadni fog.

Az árverési feltételek alólírott községi előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. 952

Kerek, 1901. július 13.

Ardelean Elek,

Sztójka Ilés,

h. jegyző.

bíró.

A kiszindiai körjegyzőség

irodájában egy a jegyzői teendőkben jártas

írnok,

folyó évi augusztus hó 1-ére

kerestetik.

Javadalmazása: havi 30 korona fizetés, mosás és ágynevelés kivül teljes ellátás, szorgalma és megbízhatóságához képest megfelelő mellék jövedelemre számíthat. 941

Anyakönyvvezető-helyettesé ki nevezhető előnyben részesül.

Járkos község volt urbéresei erdeje, mely ez év június hó 4-én árverelők hiánya miatt el nem adatott, jövő hó 5-én, a már ismert feltételek mellett, d. e. 11 órakor Járkos községében a bíró házában el fog adadni.

Silingyia, 1901. július 12-én.

Mladin György,

urb. elnök.

950

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 656

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

99574—28100. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson	1. évi július hó
Szeged	18-án d. e. 9 óra
Arad	30-án d. e. 9 óra
Budapest,	1901. július hóban.

Az igazgatóság.

2078—1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Persits Vincze szabadkai lakos végrehajthatónak özv. Petrovitsné szül. Milinovits Krisztina szabadkai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1100 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. járásbíró területén lévő, Arad megyében fekvő, a magyarári 588. sz. tkjvben A+1. sor (1392—94.) hrzi szám a felvett telekkönyvileg kolnával ellátott, adóbizonnyalat szerint kolna nélküli szöllőre 140 kor., továbbá a magyarári 690. sz. tkjvben az A+1. sor 1932/a. hrzi sz. a felvett szöllőre 40 korona, ugyanezen számu tkjvben az A+2. sor 1389/b. 2. hrzi sz. alatt felvett szöllőre 40 korona és végül a magyarári 935. sz. tkjvben az A+1. sor 1273 a. hrzi sz. alatt felvett adóbizonnyalat szerint kolnával ellátott, telekkönyv szerint pedig kolnanélküli szöllőre 852 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi szeptember hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor Magyarát község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 14 kor., 4 kor., 4 korona és 85 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1901. évi június hó 13-ik napján.

A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,

949

kir. járásbíró.

6416—1901. kh. sz.

Hirdetmény.

M. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltósága 38772—VI. b. számú rendelete szerint a Brem C. bécsi-marienbadi sashoz címzett gyógyszer-tára „Marienbadi tabletták“ név alatt oly összetett gyógyszer hoz forgalomba, mely Extr., Alvest és Podophylint tartalmaz. A Rukin és Albrecht lipcei cég pedig „Ocidonor Viktory Animator“ stb. eféle név alatt mindenféle betegségek ellen csodahatással bírónak hirdett készületek hoz forgalomba, melyek gyógyhatás tekintetében teljesen értéktelenek s tisztán a közönség megtévesztésére szolgálnak.

A szóban lévő gyógyszer különlegesség és készületek forgalomba hozatalát belügyminiszter ur ő nagyméltósága előbbi számú magas rendeletével tiltván, ezen körülményt azzal teszem közhirrre, hogy a ki ezen szerekeket árulja, vagy osztogatja, az 1879. évi XL. t.-cz. 92. §-a 2. pontja értelmében 200 koronáig terjedő pénzbírsággal fog sújtatni.

Arad, 1901. június hó 4-én.

Sarlót,

főkapitány.

SZEPLŐ

májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arcztieltátienséget bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen felszívódik minek következtében az arcznak szép ifju bájta kölcsönöz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya créme hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-créme szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajos.) Ezen hygienicus mosóvíz az arcz, nyak, kerek és keznek megkapó szépséget, fehérít és rózsaszínben lüdüklő varázsoz szint kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan poudert az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és créme színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienikus kiállításon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kiténtetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Üzletfelosztás és végeladás!

A férfi-divat, czipő- és kalapüzletem felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek és a raktáron lévő cikkek, férfi-, női- és gyermek-czipők, kalapok, ingek és nyakkendők, egyenruha cikkek stb. minden elfogadható árban eladatnak.

Az eladás naponta reggel 7 órától este 8 óráig történik.

Tisztelettel:

931

Márkus Lajos.

(Aradi Louvre)

Aradon, Andrassy-tér 15.

Aradi nyomdarezvénytársaság könyvnyomdája.